

[Justitsministeren]

Problemet om samfundstjeneste for Jehovas Vidner blev omtalt i betænkningen fra 1977 om alternativer til frihedsstraffe, og der er ikke noget principielt i vejen for, at de kan komme i betragtning. Problemet er nok det, som hr. Steen Folke nævnte, nemlig at de formentlig ikke vil acceptere det. Men principielt er der altså ikke noget til hinder for det.

Principielt er der heller ikke, vil jeg så sige til hr. Steen Folke, noget til hinder for, at en person, der er dømt for en overtrædelse af straffelovens § 244, idømmes samfundstjeneste. Men det, jeg har gjort, er at referere straffelovrådets udtalelse, hvorefter det næppe er særlig sandsynligt, at det vil ske, undtagen i helt specielle tilfælde, i hvert fald i den forsøgsordning, der er tale om her.

Jeg vil altså hverken på dette punkt eller andre punkter forsøge at komme med nogen klare direktiver til domstolene. Jeg mener, vi må anvende det princip, der findes i § 57, om, at dommeren på grundlag af de undersøgelser, kriminalforsorgen og andre laver, vælger den mest hensigtsmæssige sanktion.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Skattemæssig ligestilling af ægtefæller).

(Lovforslag nr. L 117. Fremsat 17/2 82).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af ægtefæller. (Ligedelt sambeskatning).
[Af Arne Bjerregaard (KrF) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 19. Fremsat 3/2 82).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

177 Ft

(177)

Som det vil fremgå, også af mit skriftligt fremsatte forslag, er de problemer, der knytter sig til ægtefællebeskatningen overordentlig komplicerede, fordi der er så mange dimensioner i ligestillingsproblemerne og så mange hensyn af principiel og social karakter, der nødvendigvis må tages, hensyn til overgangsvirkningen fra det ene system til det andet osv.

Det forslag, kristeligt folkeparti har fremsat, og som er en opfordring til regeringen om at fremkomme med et forslag om såkaldt ligedelt sambeskatning, splitting, har kristeligt folkeparti også tidligere haft til behandling her i tinget, senest vel i januar 1980. Regeringen tilkendegav dengang, at man ville overveje mulighederne for at finde en rimelig og praktisabel løsning på problemerne ved ægtefællebeskatningen, og det er det, vi har forsøgt med det lovforslag, vi behandler i folketinget i dag.

I bemærkningerne til kristeligt folkepartis beslutningsforslag siges det, at ligestillingsrådet i sit oplæg fra december 1978 om skattemæssig ligestilling mellem den gifte mand og den gifte kvinde har peget på ligedelt sambeskatning som en ligestillingsneutral alternativ beskatningsmulighed. Det er for så vidt rigtigt, men ligestillingsrådets oplæg opererede med fire forskellige løsningsmuligheder, og man lagde sig ikke fast på nogen bestemt af disse og slet ikke på splittingsystemet.

Under de tidligere folketingsbehandlinger er der redegjort for en lang række uheldige virkninger af splittingsystemet både fordelingspolitisk og provenumæssigt. Det skal jeg ikke repetere, men blot konstatere, at splittingsystemet jo i sin karakter er en særlig måde at genindføre en fuldstændig sambeskatning på, og det ville af mange og også af mig blive betragtet som et tilbageskridt. Det, regeringen lægger op til, er en udvidet særskilt beskatning og en proces, der kan føre henimod en endnu mere udvidet særskilt beskatning.

Karl Nielsen (S):

Det foreliggende lovforslag fra skatteministeren om skattemæssig ligestilling mellem ægtefæller hilser vi velkommen i socialdemokratiet, idet vi arbejder for fuld ligestilling mellem kønnene inden for alle områder i samfundslivet. Jeg vil godt understrege, at

[Karl Nielsen]

det, forslaget omhandler, ikke er en fuldstændig ophævelse af sambeskatningen, men derimod en fuld skattemæssig ligestilling mellem ægtefæller.

Vi ser dette lovforslag som et skridt i den rigtige retning, idet det skaber fuld ligestilling mellem ægtefæller i skattemæssig henseende.

Hovedideen i forslaget er, at manden ikke længere skal betragtes som skattemæssig hovedperson inden for ægteskabet. Efter denne ændring skal hver ægtefælle for fremtiden selvangive hele sin indkomst inklusive renteindtægter, aktieudbytter og ejendomsoverskud og tage den del af familiens samlede fradrag, der vedrører ham eller hende. Ligeledes selvangives formuen særskilt, og hver ægtefælle skal betale skat af den personlige selvangivne indkomst og formue.

Jeg skal herefter ikke gå ind på lovforslagets opdelingsprincipper, idet jeg finder, at de er beskrevet meget fyldestgørende i ministerens kommentarer til lovforslaget. Jeg har derimod nogle mere principielle bemærkninger til de enkelte dele af forslaget.

Først vil jeg sige, at vi i socialdemokratiet er tilfredse med, at retten til at overføre personfradraget fra den ene ægtefælle til den anden bevares et stykke tid endnu, idet vi finder, at det er socialt rigtigt.

Dernæst er vi også tilfredse med, at skatteværdien af renteudgifter, renteindtægter, aktieudbytter m.v. beregnes på den ægtefælle, der har den højeste indkomst. Denne bestemmelse hjælper især de yngre familier, som har en stor renteudgift, og modsat hindrer det ægteskaber med store formueindtægter i skattetækningsfordele. Den her omtalte beregningsregel for renter m.v. mister sin betydning, den dag folkettinget gennemfører en lovgivning, der bevirker, at skattebesparelsen for en renteudgift er ens uanset indkomstens højde.

Vi er også tilfredse med den måde, man behandler formuebeskatningsspørgsmålet på, nemlig ved at lægge ægtefællernes formuer sammen, inden man beregner formueskatten.

Vi kan også tiltræde den ændring, der går ud på, at hver ægtefælle kan fratække gavebeløb til alment velgørende formål m.v. ud over 300 kr. til maksimalt 1.000 kr. Det samme gælder 3.000 kr.s fradraget, der foreslås ændret, således at hver ægtefælle kan fratække indtil 2.000 kr.

Til sidst skal jeg om dette forslag sige, at den subsidiære hæftelse for den anden ægtefælles skattegæld er vi ikke så glade for. Vi mener, at den må ud af loven ved denne lejlighed. Vi forstår også ministren således, jfr. hans fremsættelsestale, at han gerne vil medvirke hertil, såfremt der kan findes betryggende værneregler mod skattetækning i denne sammenhæng. Jeg forventer, det er noget, vi kan se meget grundigt på i udvalget.

Jeg skal med disse bemærkninger på socialdemokratiets vegne give tilslutning til ministerens forslag.

Så har jeg to bemærkninger vedrørende forslaget fra kristeligt folkeparti. Jeg må straks sige, at vi fra socialdemokratiets side afviser forslaget, og det er der mange begrundelser for. Ministeren har været inde på nogle stykker, og jeg skal blot sige, at forslaget afgjort vil betyde en favorisering af de bedrestillede i skattemæssig henseende, hvilket så igen vil sige, at det bliver på bekostning af de økonomisk svagere grupper.

Dernæst mener jeg, at folkettinget bør koncentrere sig om ministerens forslag, som er realistisk og et skridt i den rigtige retning.

Hagen Hagensen (KF):

»Jøsses piger, befrielsen er nær«. Det tror man da. Det er titlen på et stykke, der havde premiere på Det kgl. Teater i går, og som handler om den kamp, som kvinderne har måttet føre for at få ligestilling. Men er den så nær med det lovforslag, der nu præsenteres på sambeskatningens område? Det tror jeg ikke at vi kan afklare i dag; der må nok en grundig udvalgsbehandling til for at finde ud af, om det nu også hjælper så meget.

Sambeskatningen er jo et inkonsekvent levn fra tidligere skattesystemer, hvor familien beskattedes som en enhed. Det siger ministeren også i sin fremsættelsestale, og det kan jeg slutte mig til.

Dengang fulgte skattesystemet vel i nogen grad den retlige råden, der var i ægteskabet. Det er lavet om siden, og nu følger skattesystemet ikke – og har ikke gjort det i mangfoldige år – den retlige råden, der er i ægteskabet. Men tilbage er der i skattesystemet blevet det ejendommelige levn, at man betragter manden som den skattepligtige hovedperson. Det er måske også den eneste forbindelse,

[Hagen Hagensen]

hvori han er hovedperson i ægteskabet, men nu vel, det er da i hvert fald blevet tilbage.

Vi har fået forsørgerbegrebet ændret til personfradrag, vi har fået børnefradrag ændret til børnetilskud, børn har vi gjort selvstændigt skattepligtige, og hustruer har fået særskilt beskatning; det blev indført navnlig i forbindelse med reglerne om kildeskat, hvorved arbejdsindkomster af stort set enhver art blev beskattet på hustruens hånd.

Tilbage er, at al formue, også hustruens særeje og afkastet deraf, beskattes på mandens hånd. Ændrede samlivsformer har accentueret nødvendigheden af, at sambeskatningen ophæves; derfor har også mit parti tidligere fremsat forslag om sambeskatningens ophævelse. Problemstillingen er jo den, at ægteskabet – og nu også parforhold på anden måde – står over for det, at enlige føler, der er en diskriminering i forhold til dem. Og omvendt føles det inden for ægteskabet, at der også er en diskriminering dér.

Vi skal naturligvis vurdere det hele ud fra skatteevnen, men spørgsmålet er, om vi ikke her har belagt ægteskabet med noget, som det egentlig ikke skal bære. Navnlig vil jeg sige – jeg strejfer det kun her – at den medarbejdende ægtefælle efter lovforslaget ikke stilles spor bedre, end tilfældet er nu, og det er simpelt hen for ringe.

Der har som nævnt været andre forslag om at ophæve sambeskatningen. Det konservative folkeparti har fremsat sit, SF har haft et, og retsforbundet havde et forslag om delvis ophævelse af sambeskatning på fradrags-siden. Det, der står for os som noget afgørende, er, om man følger de punkter, som vi i vores sambeskatningsforslag har nævnt: at sambeskatning af indtægter af formue ophæves, at sambeskatning af værdi af egen bolig ophæves, at sambeskatning af renter af gæld ophæves – og det samme gælder for formue – og endelig at sambeskatning af ægtefæller, hvor den ene driver en virksomhed, mens den anden hjælper, yderligere lempes. Og det må i princippet være op til det halve af indkomsten.

Så har vi kristeligt folkepartis forslag til beslutning om at anvende det såkaldte splittingsystem, et forslag, jeg tidligere har gjort bemærkninger om, og om hvilket jeg nu blot skal sige, at det kan indgå i de videre overvejelser, som man nu må gøre sig med hen-

syn til, hvordan man bedst får tacklet problemerne om sambeskatningens ophævelse.

Det konservative folkepartis hovedsynspunkt er, at sambeskatning skal ophæves, men ægteskabet som ramme om familielivet må ikke gøres ringere. Og når det er sagt, vil jeg godt føje til, at det ved jeg er lettere sagt end gjort. Der er, som allerede nævnt, forskellen mellem enlige og ægtepar, og der er de nutidige parforhold, der er kommet ind i billedet, og som aldeles ikke gør det nemt. Men at basere et lovforslag på den retlige råden i ægteskabet forekommer mig at være forkert. Jeg skal ikke her nærmere gå ind på dette, men sige, at det vender vi tilbage til. Der er jo en række bestemmelser i lov om ægteskabets retsvirkninger, der betyder, at man faktisk kan overføre ganske betydelige dele af hvert års indkomst, uden at der sker noget derved, og det vil sige, at man kan lave om på den retlige råden så nemt som ingenting.

Selvangivelsen blev jo endeligt afskaffet og puttet i skarnkassen i 1966 – troede man da – og nu har man fået indført noget, der hjælper meget på en lang række ting, nemlig at man kan afgive en erklæring i stedet for at indgive selvangivelse. Det gælder for en lang række gifte kvinder, der ikke har særskilt indkomst. Dette her betyder, at vi nu skal genoplive selvangivelsen på et meget vidt område, og vi får en forfærdelig masse smadder, sådan som lovforslaget er udformet, ved at skulle skelne mellem, hvad der hører den ene og hvad der hører den anden til.

Formuen skal angives særskilt, men den skal lægges sammen på ny, og skatten skal derefter beregnes og fordeles forholdsmæssigt. Ja men hvad hjælper det dog i realiteten? Man sætter ølse for og ølse bag, men pølsen har stadig væk den samme smag. Skatten skal opkræves hos hver af ægtefællerne, men med særlig beregning for afkast af formuen og stadig væk med fastholdelse af den subsidiære hæftelse. Jeg noterede med glæde, at hr. Karl Nielsen sagde, at vi kan drøfte, om man ikke kunne komme bort fra den, for det er i hvert fald et helt fantastisk levn fra gamle dage.

Så er vi enige i, at personfradragsoverførslen bevares. Vi finder derimod, at skatteværdien af rentefradrag, formue og indkomst må gøres op på anden måde end foreslået, hvor den tillægges den, der har den største ind-

[Hagen Hagensen]

komst efter særlige beregningsregler, der går ud på, at man væsentligst vil undgå store pludselige stigninger, som det så venligt siges, i ægteparrets samlede skat, hvis de i fællesskab ejer en bolig. Og, føjes der så til, samtidig forhindres det, at formuende ægtepar ved en for dem fordelagtig opdeling af formueindkomsten kan nedbringe den samlede beskatning. Ja men er det da ikke, når alt kommer til alt, meningen med sambeskatningens ophævelse, at der skabes den ligestilling, at den enes indkomst ikke skal lægges sammen med den andens – det gælder også formue – men at der faktisk svares skat af det, man selv har, med den reservation, at der i ægteskabet kan ske en ændret fordeling af det, man har?

Jeg vil i øvrigt sige, at meget af det, vi drøfter fra tid til anden, kunne man komme bort fra, hvis vi kunne enes om én ting, nemlig at føre den proportionale beskatning til tops eller omtrent derop. Jeg erkender, at der nok skal være lidt tilbage af den allerstørste indkomst, som der skal betales en særlig skat af, men i realiteten skal grænsen så højt op som muligt; så kom vi væk fra en hel del af disse ting, som vi alt for ofte må drøfte.

Vi er ikke enige i begrænsningen for gaver til almenyttige formål, således at man skal afholde de første 300 kr. selv; vi er derimod enige i, hvad vi gav til kende forleden dag, da et forslag fra kristeligt folkeparti var til behandling: at beløbsstørrelsen bør forhøjes til 1.500 kr., og at det naturligvis bør gælde for hver ægtefælle.

Hvad angår det særlige forsikringsfradrag på 3.000 kr., finder vi, at det er naturligt, at det gælder for hver ægtefælle – det har vi sagt før – men vi vender os imod, at det skal begrænses til 2.000 kr., hvilket jo kommer til at gælde alle skatteydere.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at vi vil gå positivt ind i et samarbejde i udvalget for at finde frem til en løsning af så mange af sambeskatningens problemer som muligt. Vi har jo alle sammen allerede fået et væld af henvendelser for og imod og om, hvordan det kan gøres bedre. Jeg finder, at det i nogen grad kan siges, at skatteministerens lovforslag, der på papiret ser tilforladeligt ud på visse punkter, desværre nok viser sig at være ingenting bundet op med røde roser.

Fogh Rasmussen (V):

En retfærdig familiebeskatning skal efter vestres opfattelse opfylde tre krav.

For det første skal der være ligestilling mellem kvinde og mand. Det er helt uacceptabelt, at kvinden under det nuværende skattesystem er reduceret til at være en biperson på mandens selvangivelse.

For det andet skal beskatningen være neutral i forhold til, hvordan ægtefællerne fordele arbejdet i familien. Det er helt uacceptabelt, at det nuværende system straffer de familier, hvor kvinden har den største indkomst, hvor hun er medhjælpende ægtefælle i en fælles virksomhed, eller hvor hun er hjemmearbejdende.

Endelig for det tredje skal skattesystemet være neutralt over for menneskers valg af samlivsform. Det er f.eks. helt uacceptabelt, at det nuværende system diskriminerer ægteskabet.

Hvordan forholder skatteministerens lovforslag sig så til disse krav til en retfærdig familiebeskatning? Ja, vi må sige, at det kun i yderst beskeden grad lever op hertil. Det skyldes, at skatteministeren har forsøgt at sætte sig mellem to stole. På den ene side har han villet ligestille kvinderne i skattemæssig henseende, på den anden side har han ønsket at skærpe og i hvert tilfælde ikke mildne progressionen i skattesystemet, og de to hensigter lader sig ganske enkelt ikke forene. Tværtimod findes der kun én konsekvent løsning på familiebeskatningens problemer, og det er i virkeligheden at ophæve den progressive skat for almindelige familieindkomster, altså at forlænge statskatteskalaens første trin så langt, at den gennemsnitlige familieindkomst kan rummes inden for det såkaldte proportionalskattestræk. Hvis man gør det, bliver indtægterne og fradragenes fordeling mellem ægtefællerne lige gyldig, og vi ville med ét slag fjerne den skattemæssige forskelsbehandling, som præger det nuværende skattesystem.

Vi hilser selvfølgelig med tilfredshed, at ministeren med sit lovforslag lægger op til en højere grad af skattemæssig ligestilling mellem kvinde og mand, men det forekommer os rigtignok, at ministeren har valgt den overhovedet mest kringledede vej til at nå det mål. Det bliver endnu sværere at udfylde sin selvangivelse og beregne sin skat. Der er tale

[Fogh Rasmussen]

om nogle uhyggelig udviklede skatteberegningsregler. Vi har selvfølgelig forståelse for den baggrund, ministeren har haft for de udviklede regler ved beregning af skat af formueindkomst, som er indeholdt i lovforslaget, men det er i hvert fald ikke den lige linje mellem to punkter, ministeren har valgt for at sikre, at der ikke sker en utilsigtet forøgelse af beskatningen i de familier, hvor man i dag har gavn af, at fradragene foretages hos manden, der har den største indkomst. Det er selvfølgelig klart, at det er for at undgå det problem, at ministeren har stillet de udviklede forslag, men det er en omvej, og det er en kringlet vej.

Fordelingen af formue og formueindkomst mellem ægtefæller vil føre til en masse afgrænsningsproblemer, en masse tvivlstilfælde. Ægteskabslovgivningen er jo upræcis og uklar på disse punkter, og det er uklart, hvilke økonomiske konsekvenser formueomflytninger mellem ægtefæller vil få.

Og forslaget løser ikke det problem, at skattesystemet diskriminerer over for medhjælpende ægtefæller. De kan stadig højst få overført 60.000 kr. af det fælles virksomhedsoverskud til beskatning, selv om de har bidraget med en væsentlig større arbejdsindsats. Det løser heller ikke det problem, at skattesystemet straffer de familier, der har valgt en arbejdsfordeling, hvor den ene ægtefælle tjener hele familiens indkomst, eller det problem, at der skattemæssigt er straf på ægteskab, specielt i formuebeskatningen.

Endelig benytter ministeren anledningen til – jeg ved ikke, om vi kan bruge udtrykket et felttog mod opsparingsfradraget på 3.000 kr. Ganske vist får ægtefæller nu mulighed for et fradrag på 2 gange 2.000 kr., altså 4.000 kr. i alt, men reglen er jo udformet sådan, at enlige, bl.a. mange unge mennesker, får nedskåret deres fradrag fra 3.000 kr. til 2.000 kr.

Vi er tilfredse med, at ministeren udvider mulighederne for fradrag for gaver til almennyttige formål, men stærkt utilfredse med, at ministeren samtidig forhøjer bundgrænsen for disse fradrag fra 100 kr. til 300 kr.

Vi må altså om ministerens lovforslag sige, at hensigten måske er god nok, men at ministeren i den konkrete udformning af lovforslaget har forfejlet sit sigte. Man står tilbage med et indtryk af, at dette lovforslag skaber

flere problemer i familiebeskatningen, end det løser.

Om kristeligt folkepartis beslutningsforslag vil jeg sige, at vi da har en del tilovers for principperne bag det, kristeligt folkeparti kalder ligedelt sambeskatning, og vi vil gerne drøfte det positivt under udvalgsarbejdet. Men det er også klart, at ikke mindst den lidt korte udgave af kristeligt folkepartis forslag vil betyde, at der vil være en lang række spørgsmål, man må stille, og derfor egner det sig bedst til at indgå i et udvalgsarbejde, og det vil vi altså deltage i på en positiv og konstruktiv måde.

I det hele taget vil vi gå ind i en meget grundig udvalgsdrøftelse også af ministerens forslag, men vi føler, at der er behov for, at skatte- og afgiftsudvalgets drøftelser om familiebeskatningen bør foregå på et noget bredere grundlag end det, der er lagt op til her med ministerens forslag. Derfor kan jeg give den oplysning, at venstre i løbet af ganske kort tid vil fremsætte sit eget forslag til en ændring af familiebeskatningen, som på en langt mere konsekvent måde vil løse problemerne om ligestilling mellem kvinde og mand i skattemæssig henseende, som vil løse den opgave at gøre skattesystemet neutralt over for ægtefællernes arbejdsfordeling og over for menneskers valg af samlivsform.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

I SF synes vi, det er rart, at vi nu får lavet om på den helt urimelige kønsdiskriminering, der har været inden for dette område af skattelovgivningen, men jeg er meget enig med de ordførere, der har sagt, at dette kun er et skridt på vejen. Det er den helt åbenlyse kønsdiskrimination, man får fjernet med dette lovforslag, men jeg tror egentlig, at den største diskrimination inden for skatteområdet har vi tilbage, og det er den diskrimination, der opstår på grund af de mange fradrag. Det er ikke en kønsdiskrimination, der direkte er udsprunget af skattelovene, men en diskrimination, der er udsprunget af den almindelige fordeling af indtægter og formuer her i landet. Det er i al væsentlighed mænd, der har de store indtægter og de store formuer, og det er derfor mænd, der har de største manipulationsmuligheder inden for skattesystemet. Det berører ikke så meget familien, men det berører de enlige kvinder, og det er

[Marianne Bentsen-Pedersen]

de enlige kvinder, der må betale en stor skat, hvis vi skal have det samme skattemæssige provenu, idet mændene har alle fradragene. Det er måske den største diskrimination, men den er ikke så iøjnespringende, som når der direkte står, at fradragene tilfalder manden.

I SF hilser vi som sagt forslaget velkommen, fordi de helt åbenbare urimeligheder ved kønsdiskriminationen fjernes. Men jeg vil godt stille nogle spørgsmål med hensyn til fordelingen af fradragene. Hvis det nu ikke er oplagt, hvem af ægtefællerne der er berettiget til at få rentefradrag, kan den ene ægtefælle så forlange, at der laves en lighedeling, eller hvordan afgør man en strid ægtefællerne imellem omkring dette problem?

Lovforslaget tilgodeser jo de familier, hvor kvinden har den største indtægt, og det er selvfølgelig kun at rette op på en tidligere begået uretfærdighed, men forslaget fordeler også 3.000 kr.s fradraget og gavefradraget anderledes, fordi hver person nu får sit fradrag. Det betyder, at hvis man er i ægteskab, får man en fordel af det, men er man enlig, er det en ulempe i forhold til det nugældende, og her er det igen måske især de enlige kvinder, der kommer i klemme, fordi det i stor udstrækning er dem, der er de dårligst uddannede og de dårligst lønnede. Jeg mener, at den bedste løsning på det problem vil være, at vi helt afskaffer de fradrag, og så skal vi selvfølgelig have nogle andre reguleringer, således at det ikke bare bliver en dårligdom, der bliver fordelt mellem alle parter.

Men som det også er blevet påpeget før, er dette en ligestilling mellem kvinde og mand og ikke en ligestilling mellem gift og ugift, og her mener vi, at vi efterhånden må nå frem til, at et menneske er et menneske også i skattemæssig henseende, uanset hvordan mennesket så indretter sig, og uanset om man er gift eller bor papirløst. Det mål kan måske kun nås, i alt fald uden alt for mange store forskydninger i beskatningen, når vi får ryddet op i den store fradragsjungle, og derfor synes vi, at vi meget hurtigt skulle i gang med det. Vi håber, vi kommer længere ad den vej, som dette lovforslag er et skridt på.

Hr. Fogh Rasmussen var også inde på, at man skulle ligestille ægteskabelige og uægteskabelige samlivsformer, og talte om, at den eneste måde det kunne gøres på, var ved at forlænge proportionalstrækket. Jeg mener, at

hvis man afskaffede fradragene, kunne man opnå den samme effekt, som hr. Fogh Rasmussen ville opnå ved at forlænge proportionalstrækket.

Kristeligt folkepartis forslag er vi imod. Vi tror ikke på, at det skaber ligestilling, måske nærmest tværtimod. Vi mener, det er et forsøg på at få kvinderne til at træde ud af arbejdsmarkedet, en skjult udgave af en husmoderløn – eller husfaderløn, hvad det nok i de færreste tilfælde vil blive.

Men jeg er enig med kristeligt folkeparti i, at der er et problem med beskatningen af medhjælpende ægtefæller, og det problem vil vi gerne fra SFs side være med til at kigge på. Jeg er dog helt sikker på, at dette ikke er den måde, det skal løses på, for der bliver alt for mange manipulationsmuligheder. Da vi i SF mener, at man skal beskatte selvstændige personer og ikke familier, kan vi ikke gå ind for dette forslag.

Glistrup (FP):

Hr. Fogh Rasmussen har jo så fuldstændig ret, når han fastslår, at der kun findes én eneste fornuftig løsning på familiebeskatningens problem, men det er unægtelig ikke den, som hr. Fogh Rasmussen talte om. Hvis man analyserede hr. Fogh Rasmussens indlæg, ville man kunne finde mange snese selvmodsigelser og uklarheder, og der er vel ikke nogen som helst grund til at forvente, at det beslutningsforslag fra venstre, som man bebudede, vil blive væsentligt bedre end det blæver, som altid har karakteriseret partiet venstres indlæg, når der har været tale om familiebeskatning. Her har vi jo en af de allermest markante stridigheder mellem venstres græsrodder og kernevælgere på den ene side og den cand. polit.-elite, som behersker partiets top, på den anden side. Derfor får vi ikke megen vejledning fra det parti vedrørende det problem, vi diskuterer i dag.

Den eneste rationelle løsning på dette problem er jo simpelt hen at afskaffe indkomstskatten. Så længe vi lever videre med indkomstskatten, vil familieskattesystemet være urimeligt og dårligt, det kan vi lige så godt fastslå. Der er derfor ingen grund til at stille de helt store krav til skatteministerens forslag. Vi må stemme forventningerne blidt, når vi skal vurdere det, for at være retfærdige over for skatteministeren.

[Glistrup]

Men selv med den blideste og nænsomste hensyntagen til skatteministeren må enhver, der sætter sig ind i dette forslag, erkende, at ministeren ved fremsættelsen af det har placeret sig fuldstændig på linje med den grusomme og onde far, der juleaften præsenterer sit forventningsfulde barn for en stor, flot pakke med et fremragende og skønt indpakningspapir og siger: her, min søn, skal du få en dejlig gave! Når man ser på alt, hvad der er af emballage på det her, så er det nogle smukke kønspolitiske og moderigtige synspunkter, men når man så begynder at pakke op, er det træld alt sammen; der er så at sige ikke noget som helst reelt indhold i det.

Det markeres i og for sig også med skatteministerens egen provenuangivelse. Det, der skulle være resultatet af alle de mange anstrengelser, er en provenuforskydning på mindre end én promille af, hvad ægtefæller her i dette land betaler i indkomstskat, og selvfølgelig kan man ikke, hvis man virkelig vil reformere det bestående, komme til et resultat med en provenumæssig virkning af den art. Når man så kigger efter, hvor de 75 mill. kr. hidrører fra, er det fra noget, der stort set ikke har noget med ægtefællebeskatningen at gøre.

For to tredjedele vedkommende går ministeren skarpt imod det socialdemokratiske partiprogram og siger: nu skal vi give nogle flere fradrag til dem, der har kapitalpensionsgifter eller kapitalforsikringsudgifter, og til dem, der har velgørenhedsfradrag. Det er to tredjedele af det, som dette forslag drejer sig om i penge, og det er vel at mærke en udvidelse af disse fradrag, som socialdemokratiet fra Borgbjergs dage – og fra Viggo Kampmanns dage for det sidste fradrags vedkommende – har kæmpet hårdt og brutalt imod. Det er det reelle indhold i det, ministeren her kommer og foreslår.

Jeg vil gerne på fremskridtspartiets vegne tilbyde socialdemokratiet et miniskatteforlig i forbindelse med denne sag. Skal vi ikke slette de to fradrag aldeles og totalt og uden overgangsregler og så til gengæld forhøje det almindelige personfradrag med det provenu, der er indvundet derved? Det bliver vel en personfradragsforhøjelse på 1.200 kr. eller 1.500 kr., eller hvor meget det nu kan blive til – det vil jeg gerne lade ministerens folk regne ud – og så har vi da i hvert fald løst de problemer. Jeg tror nok, at hvis vi gik sam-

men om den sag, kunne vi finde de 13–14 stemmer, vores to partier mangler i folketinget for at klare i hvert tilfælde den side af den danske skatteproblematik.

Men al den træld, som i øvrigt fylder op i ministerens forslag, indebærer jo, at der ganske givet er nogle af de 2,2 millioner mennesker, som dette retter sig mod, der vil få træld i den gale hals på den ene eller den anden måde og derved komme ind i nogle fælder, fordi det simpelt hen ikke er til at finde ud af, om man skal gøre det ene eller det andet på dette grundlag.

Man bygger på, hvordan den retlige råden er over disse ting i ægteskabet, men hr. Hagen Hagensen har jo ret, når han siger, at den gældende ordning i sin tid, da den blev indført, var overensstemmende med ægteskabsloven. Der var overensstemmelse mellem ægteskabslov og skattelov, og så siger hr. Hagen Hagensen helt rigtigt: men ægteskabsloven er blevet ændret. Ja, det er den. Det blev den i 1925, for 57 år siden, og når man ikke har fundet ud af at ændre skatteloven overensstemmende med ægteskabslovændringen i 1925, har det jo sine gode grunde: det kriterium er simpelt hen aldeles uegnet.

Det behøver jeg ikke spille megen tid på. Jeg slår igen op i socialdemokratiets papirer. Vi har et væld af erklæringer fra tidligere socialdemokratiske skatteministre, som vi har fået i udvalget, om, hvor aldeles umuligt det er at bruge ægteskabslovens bodelskonstruktion, og det skal vi citere ordret i vores betænkningsbidrag, hvis sagen nogen sinde kommer så langt. Det gør den nu nok ikke, for vi har da fornuftigere ting at tage os til i skatteudvalget end at behandle dette forslag, så vi kan vel roligt gå ud fra, at denne sag drukner i skatteudvalget. Men der er i hvert tilfælde ikke nogen som helst anledning til at gå ind på den konstruktion, som ministeren lægger op til.

I øvrigt er det, som barnet vil finde blandt træld i den, bare, at man skal have en bunke mere administration og blanketudfyldning og køren ind i EDB-maskinerne, altså lige præcis i den modsatte retning af den, som f.eks. Berlingske Tidende i øjeblikket kører for at bekæmpe bureaukratparagraf-Danmark. Dette vil bare bureaukratisere det yderligere.

Men man forsøger jo altid at finde ud af, om der trods alt ikke er en lumsk bagtanke, når der tilsyneladende ikke er nogen rene

[Glistrup]

tanker i et forslag. Vi får så ind i hele EDB-djævelskabet en opbygning, hvor alle skattepligtige indkomster bliver inddelt i såkaldte formueindkomster på den ene side og arbejdsindkomster på den anden side, og når vi først har de tal inde i systemet, kan jeg godt med rislen ned ad ryggen forestille mig, hvad særskattehungrende skatteministre i løbet af nogle år kan finde på at bruge det til for at få noget mere i provenu.

Det er det virkelig farlige, det virkelig centrale punkt i dette forslag, at man får præcisering af disse to talstørrelser, som man derefter kan bruge til noget, der ligger fuldstændig uden for familiebeskatningens område, og det er en af hovedgrundene til, at fremskridtspartiet siger, at det ikke bare er en ligegyldig julegavepakke, som ministeren kommer med til den danske befolkning, men en decideret farlig ting, fordi det er noget, der i den grad kan blive genstand for misbrug senere hen. Det er en helt afgørende argumentation fra fremskridtspartiets side for at stemme nej til dette lovforslag ved siden af, selvfølgelig, at når man ikke kan lave noget, der er væsentligt bedre end det bestående, så har det bestående i hvert tilfælde den samme fordel som en gammel madras, som har tilpasset sig de eksisterende kroppe og derfor kradsrer mindre, end når man skal til at indrette sig efter noget nyt og mere indviklet, som altså til syvende og sidst ikke er bedre.

Så er der kristeligt folkepartis beslutningsforslag, som formentlig vil medføre et provenutab på en halv snes milliarder kroner eller noget i den retning. Det kan jeg ikke se at vi har råd til, og derfor kan vi ikke fra fremskridtspartiets side støtte dette forslag.

Men der er visse områder, hvor splittingssystemet er mere velbegrunderet end på andre, og hvor provenutabet er overskueligt. Det er først og fremmest og fremfor alt andet de mange samvirkende ægtefæller i håndværksbedrifter, landbrugsbedrifter, vognmandsbedrifter, bagerbutikker, og hvor der ellers er tale om, at mand og kone samvirker. Den eneste rationelle løsning er at give hver 50 pct. af indkomsten. Der er ingen, der kan sige, om en bager sælger meget wienerbrød, fordi manden er god til at putte sukker og glasur på det ude i bageriet, eller fordi konen smiler venligt, når hun ekspederer i butikken. Lad dem dog få 50 pct. af indkomsten hver!

Det andet område, hvor vi mener, at splitting kan være den rigtige løsning, er inden for formueskatteområdet. Bevares, der er da bedre modargumenter her end vedrørende medhjælpende ægtefæller, men det er trods alt et felt, hvor vi også kan gå ind for splitting. Men splitting i den brede forstand, som kristeligt folkeparti foreslår, kan vi ikke tilslutte os. Hvis kristeligt folkeparti ikke havde været med til at skabe disse enorme underskud - 81,8 mia kr. var det vist på det forslag, der blev vedtaget her i går - kunne vi have diskuteret det, men med den nuværende statsfinansstilling må hovedsvaret på kristeligt folkepartis forslag fra fremskridtspartiets side blive et nej. Og det samme til ministeren.

Bente Juncker (CD):

På CDs vegne skal jeg herved kommentere forslaget om ændring af forskellige skattelove med henblik på en skattemæssig ligestilling af ægtefæller.

Sondringen mellem arbejdsindkomst og formueindkomst virker ikke helt gennemarbejdet, og vi må derfor påpege, at anvendelsen af den nye lovs § 26, stk. 7, om fordelingen af formueindkomsten, i høj grad må bero på skatteyderens eget skøn. Det mener CD kan medføre et betydeligt antal skattesager, hvor dokumentationen er vanskelig.

Desuden har vi noteret os, at skatte- og afgiftsministeren har tilkendegivet, at indførelse af begge ægtefæller på skødet for fast ejendom ikke bør udløse afgiftsmæssige krav i form af stempelafgifter.

Lovforslagets bemærkninger om konsekvenserne for forskudsregistreringen for 1983 og løbende ændringer for efterfølgende år virker ikke i tilstrækkelig grad overvejede, så hertil kunne jeg godt tænke mig at få en kommentar fra ministeren.

Det bør overvejes, om ændringen ikke også bør omfatte en ophævelse af ægtefællernes hæftelse for den anden parts eventuelle skattegæld.

Ændringen i loven om nedslag for pensionisters renteindtægter er kun redaktionel, og det bør derfor overvejes, om det ikke er rimeligt at ophæve dette særlige ansøgningskrav i § 5, således at skatteydere med små renteindtægter automatisk får nedslaget. Det er min opfattelse, at mange ældre i dag ikke

[Bente Juncker]

får dette nedslag, fordi de glemmer at udfylde skemaet.

Udformningen af forslaget om at ændre de 3.000 kr. er vi ikke helt tilfredse med, men det kan vi se nærmere på under udvalgsbehandlingen.

CD synes alt i alt, at forslaget er et skridt på vejen i den rigtige retning. Vi mener ikke, det er ideelt, men vi vil medvirke positivt i udvalgsarbejdet.

Med hensyn til kristeligt folkepartis forslag så har vi tidligere diskuteret disse tanker, og vi er tilfredse med, at der bliver lejlighed til at drøfte dette i en større sammenhæng, med regeringens forslag, men vi er ikke ubetinget enige med kristeligt folkeparti.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak til ministeren, fordi dette lovforslag er kommet.

Der er forskellige ordførere, der har fremført, at forslaget ikke har løst dit og ikke har løst dat, og jeg kunne da nemt fortsætte. Det har heller ikke løst problemerne omkring anbringelsen af atomaffald og mange andre ting. Men forslaget hedder »Skattemæssig ligestilling af ægtefæller«, og det synes jeg man skulle hæfte sig ved. Det drejer sig ikke om ophævelse af sambeskatningen, og det kan man beklage. Men det er et spørgsmål om skattemæssig ligestilling af ægtefæller, og det synes jeg man skal kommentere, så det vil jeg gøre.

Da kvindekommisionen for nogle år siden behandlede den gifte kvindes stilling i Danmark, måtte man konstatere i betænkningen, at på det skattemæssige område diskrimineres der såvel formelt som reelt mod den gifte kvinde. Kort og godt! Og det kan man ikke snakke sig væk fra. Sådan har det hidtil været. Manden er kaldt hovedperson, og kvinden har ikke engang i alle tilfælde selv skullet stå til ansvar for, om hendes skat blev betalt eller ej.

Det tager dette lovforslag fat på, og det er derfor et klart fremskridt. Jeg er glad for, at det er kommet, og vi må gøre os anstrengelser for at få det gennemført nu.

Jeg kan pege på, at af ting, der udgår nu af diskriminerende art over for den gifte kvinde, er bemærkningen om, at manden er skattemæssig hovedperson i ægteskabet. For fremtiden skal hver ægtefælle selvangive hele

sin indkomst, renteindtægt, aktieudbytter og ejendomsoverskud og tage sin del af familiens samlede fradrag. Det er, det kan ikke diskuteres, en skattemæssig ligestilling af ægtefæller, som jeg synes man skulle fæste sig ved.

Jeg har læst, hvad den store venstreavis, Frederiksborg Amts Avis, har at bemærke om forslaget. De skriver:

»Ligestilling alene for ligestillingens skyld er en idræt, vi ikke giver meget for.«

Det var den 22. februar, Frederiksborg Amts Avis skrev dette.

Jeg kan forsikre for, at det gør vi. Dette, at man godkender lidt over halvdelen af den danske befolkning, kvinderne, som ligestillede medborgere, også selv om de gifter sig, er et fremskridt, som jeg synes vi skal notere os i dag.

Hvis jeg derefter skulle spørge, hvad det så er, den ikke angriber, så har jeg jo antydnet det. Det er ikke et egentligt og godt angreb på sambeskatningen. Den særlige afgift, som vi i Danmark fortsat har på ægteskabet, fastholdes. Klarest kommer det frem i forslaget angående formuebeskatningen, og det gøres jo på den måde, at hvis to mennesker, der er gift med hinanden, ejer hver sin formue, så skal de to formuer ved formuebeskatningen lægges sammen, og så skal der i fællesskab betales formueskat; bagefter deler man så skattebeløbet mellem de to ægtefæller i forhold til størrelsen af deres formuer.

Tydligere kan det jo ikke dokumenteres, at vi fortsat i Danmark, til trods for alle de kønne ord og de mange armsving, mener, at ægteskabet er en så farlig ting, at man i hvert fald må betale skat af det. Men for fremtiden skal kvinden dog ikke diskrimineres.

Jeg vil håbe, at folketinget tager sig sammen til ikke alene at gøre dette til et forslag om skattemæssigt at ligestille ægtefællerne, men også til et forslag om at ændre på sambeskatningen, på skatten på ægteskabet, på en reel og afgørende måde.

Der er i hvert fald ét sted, hvor man kunne ophæve en diskrimination af ægteskabet i forhold til, hvor to mennesker vælger at leve sammen papirløst, som det hedder, skønt det som regel medfører endnu mere papir end det simple papir, som det at gifte sig i virkeligheden kræver, og det er i spørgsmålet om den subsidiære hæftelse for hinandens skat. Ministeren har antydnet, at det vil han godt

[Bernhard Baunsgaard]

overveje, og den socialdemokratiske ordfører og flere andre har også været inde på det. Jeg støtter meget stærkt, at vi tager os sammen til at ophæve denne adgang, nu vi er i gang.

Så faldt der meget stærke ord fra både venstres og de konservatives side om, at det rigtignok var noget helt andet, man skulle i gang med, det var ophævelse af skatten på ægteskab, som jeg helst vil kalde det. Jeg vil gerne spørge venstre og de konservative, og jeg håber, jeg kan få svar i dag: er der vilje bag ordene? Er der også penge bag, eller er det bare et af de sædvanlige slag i luften? Hvis der er vilje hos de to partier, også til at betale, hvad det koster, er jeg med på det, og så er jeg sikker på, at der er et flertal for det i dette folketing, men foreløbig tror jeg ikke en disse på – undskyld udtrykket – at de to partier mener det alvorligt. Jeg tror, det bare er propaganda, der skal bruges i B.T. og Ekstra Bladet. Men de to partier får lejlighed til at dokumentere, hvorfra de vil skaffe de nødvendige penge til gennemførelse af en reform, ikke bare så vi får ligestilling af ægtefæller, men også så vi ophæver skatten på ægteskabet. Jeg vil gerne have anvisningen på det.

Nu skal man ikke komme og foreslå, at vi ophæver den sociale bistandslov, for så kan jeg jo svare: ja men så kan vi også ophæve hæren. Det har jeg tilmed, ved jeg på forhånd, SFs tilslutning til. Den slags luftkasteller skal man ikke komme med. Fortæl, hvor I vil skaffe pengene fra, så finder I os hjemme. Hvis jeg ikke husker galt, var det Zahle, der allerede under første verdenskrig foreslog, at man gjorde noget ved dette her. Vi fik en venstregering, og så skete der ingenting.

Jeg har naturligvis set, at der på dagsordenen er et forslag fra kristeligt folkeparti om at indføre splittingsystemet. Det koster 3 mia kr., fortrinsvis til den bedre og bedst stillede del af ægteparrene. Det kan jeg ikke støtte. Men 3 mia kr. koster det forslag. Ministeren har beregnet sit til 75 mill. kr. Jeg håber dog, at vi kan blive enige om at bruge nogle flere penge end de 75 mill. kr. på at ophæve skatten på det ægteskab, som alle partier i dette folketing påstår at de sætter så højt, men altså ikke højere, end at der skal betales en særlig afgift af det.

Der er ting, der bør gennemføres nu, og som jeg vil foreslå at vi gennemfører. Jeg vil også gerne prøve at nævne nogle af dem.

Der er spørgsmålet om den medhjælpende ægtefælle. Når jeg er så interesseret i det, er det, fordi den diskrimination, der finder sted af den medhjælpende ægtefælle, efterhånden har særdeles følelige konsekvenser på det sociale område, idet denne overførte indkomst til den medhjælpende ægtefælle danner basis for udbetaling af dagpenge i tilfælde af sygdom, arbejdsløshedsunderstøttelse og efterløn. Men jeg gentager: det er ikke nok med store armsving og store ord, der skal være realiteter bag denne gang.

Det var et spændende forslag, hr. Glistrup kom med om at stryge de to fradrag, men så vidt jeg opfattede det sidste, han sagde, så agtede man overhovedet ikke at stemme for ministerens forslag, og så hjælper det jo ikke meget, at man vil være med på dette område. Jeg vil til trods herfor meget gerne overveje det, for det er et spændende forslag. Det, jeg mener vil skal overveje, er: rammer det ikke skævt? Er selvstændige erhvervsdrivende ikke dem, der har mest brug for disse fradrag? Jeg tænker ikke på gavefradraget, men på forsikringsfradraget, der nu skal nedsættes fra 3.000 kr. til 2.000 kr., hvad jeg støtter, fordi vi på dette område så kan få ligestilling for folk, der gifter sig.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Nu startede hr. Bernhard Baunsgaard med at sige, at vi alle sammen går så ubetinget ind for ægteskabet, og at vi derfor ikke bør beskutte det. Jeg ved ikke, om vi så ubetinget går ind for ægteskabet; vi kunne såmænd godt snakke om, om vi ikke skulle opløse det. Så kunne man gifte sig, hvis man havde lyst til det, sådan af hyggegrunde. Men det er en helt anden debat, som vi måske skal have i et andet udvalg og på et andet tidspunkt.

Men hr. Bernhard Baunsgaard talte om, at vi ville være med til at gennemføre en total ophævelse af sambeskatningen, og spurgte, hvor vi ville få pengene fra. Jeg mener, at jeg i mit første indlæg sagde, at hvis vi skal ophæve sambeskatningen totalt, så kræver det, at vi får kigget på nogle af fradragene, for ellers bliver det de højtlonnede, der får de største fordele af det, og det er ikke nogen

[Marianne Bentsen-Pedersen]

ubetinget god idé. Men kan vi mingelere det med fradragene, så det ikke kun er de højt-lønnede, der får fordel af det, kan vi godt se på det for vores skyld.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det ville unægtelig højne debattens niveau, hvis hr. Bernhard Baunsgaard satte sig ind i, hvad ministerens forslag går ud på, før han begynder at fremsætte sine synspunkter, men forhåbentlig får hr. Bernhard Baunsgaard nogle stille stunder, hvor han kan læse sig til, at ministeren ikke foreslår disse fradrag nedsat, men forhøjet. Det er det væsentligste indhold i forslaget, at 3.000 kr.s fradraget skal forhøjes til 4.000 kr. og 1.000 kr.s fradraget til 2.000 kr., og det bliver efter ministerens egne beregninger $\frac{2}{3}$ lig med 50 mill. kr. og 75 mill. kr. i det hele. Så når jeg siger, at vi stemmer nej til forslaget, er det bl.a., fordi man vil forhøje disse fradrag. Selvfølgelig vil der altid komme piveri, når man tager fradrag fra folk, det kan ikke undgås, og der vil også komme nogle, der siger, at de har tilrettelagt hele deres tilværelse ud fra, at de kan trække de 1.000 kr. fra, eller at de har tegnet den eller den kapitalforsikring. Men det kan nu engang ikke nytte noget. Lad folk få rådighed over nogle flere af deres midler og så selv finde ud af, om de vil bruge dem til fordel for Folkekirken Nødhjælp, Statsanstalten for Livsforsikring eller noget andet, og så må vi altså lægge bryst til det.

Det var i og for sig nok teknisk lettere at lade dette store mastodontforslag, der alligevel ikke kommer igennem i denne samling, hvile, og så se at få vedtaget et ganske lille, selvstændigt forslag med kun disse tre ting: ophævelse af kapitalpensionsfradraget på de 3.000 kr., ophævelse af velgørhedsfradraget på de 1.000 kr. og en ekstraordinær forhøjelse af personfradraget på 1.200 kr., eller hvor meget der nu bliver råd til. Det er et selvstændigt forslag, der er til at overskue. Ministerens forslag, som vi drøfter i dag, er jo bare propaganda udadtil.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har to korte bemærkninger. Først til hr. Glistrup.

Jeg indrømmer, at fremskridtspartiet har nogle mærkelige opfattelser på mange områder. Efter ministerens forslag foreslås det, at 3.000 kr.s fradraget nedsættes til 2.000 kr., og det får hr. Glistrup til, at det skal forhøjes til 4.000 kr. Det er ikke korrekt, hr. Glistrup. Det er rigtigt, at man ligestiller ægtefæller, så hver får 2.000 kr., og når man så har to, er det naturligvis 4.000 kr., og hvis man har fem så er det 10.000 kr.

10.000 kr.s fradraget bevares, siger hr. Glistrup. Næ, det gør det ikke, for det foreslås samtidig, at fradraget, der i dag er 100 kr., skal forhøjes til 300 kr.; det er også en forringelse af fradragene. Jeg går ind for begge dele, fordi der nås noget væsentligt ved, at vi ligestiller kvinden ved, at hun også kan få det, selv om hun gifter sig.

Så sagde hr. Glistrup noget om, at vi nåede det jo alligevel ikke. Det er sandelig min indstilling, at dette skal igennem, og jeg håber, der er flertal i skatte- og afgiftsudvalget for, at vi gennemfører det i denne samling. Der er ingen grund til at vente længere. Det har været alt for længe med denne ligestilling, så lad os få det igennem nu.

Så brugte jeg udtrykket, at partierne i salen gik ind for ægteskabet. Undskyld, jeg skulle nok have sagt flertallet, det store flertal, i denne sal går ind for ægteskabet. Efter min opfattelse – for at gøre det helt klart – burde det være en helt privat sag, om to mennesker af samme eller forskelligt køn vælger at leve sammen i ægteskab eller bare bo sammen.

Med hensyn til fradragsovlægningen: jeg tror ikke på, at vi kan ophæve samtlige fradrag. Vi har gjort et forsøg på nogle omlægninger, og to gange er det bremset af boligministeren.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når hr. Bernhard Baunsgaard ved læsning af ministerens forslag engang når frem til side 9, vil han læse følgende linjer:

»Det samlede provenutab vil efter ændring af 3.000 kr.s fradraget andrage ca. 40 mill. kr. for ægtepar og enlige under ét.«

Et provenutab på fradrag, dvs. en forhøjelse af fradraget!

Op på samme side vil han læse om det med velgørhedsfradraget:

[Glistrup]

»... kan det rent skønmæssigt anslås, at en gennemførelse af de foreslåede ændringer vil medføre et provenutab, som for indkomståret 1983 næppe vil overstige 10 mill. kr.«

Jeg tror, ministeren kommer til at miste flere penge på det, men o.k., det er ministerens egne tal.

Når man lider provenutab, som man gør her på begge fradragsregler, betyder det, at man alt taget i betragtning forhøjer fradraget. At man så gør det på den måde, at man forhøjer det med en del og så tager noget af forhøjelsen væk, er selvfølgelig teknik, men alt i alt betyder det her, at disse to fradrag bliver gjort større set under ét.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg tænkte jo nok, at der skulle en eller anden fiks forklaring til. Dette forslag drejer sig om mennesker i Danmark og beskattningen af disse mennesker. For disse mennesker sker der en nedsættelse af 3.000 kr.s fradraget til 2.000 kr. Der sker en forringelse af 1.000 kr.s fradraget ved at forhøje det beløb, man ikke kan få godtgjort, fra 100 kr. til 300 kr. Sådan ligger det. At staten taber nogle penge på det, er ikke det afgørende; det afgørende er, hvad der sker med de mennesker, dette lovforslag drejer sig om. Det kan ikke diskuteres, selv om hr. Glistrup vil forsøge det nok så mange gange med spidsfindigheder. Sådan ligger det.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Hr. Bernhard Baunsgaard siger, at vi ikke kan få afskaffet fradragene, specielt rentefradraget, på grund af boligministeren. Jeg synes da, jeg husker, at der engang var et flertal, også selv om boligministerens stemme eventuelt skulle mangle, hvis de radikale ville være med til at afskaffe rentefradraget, men det var vist de radikales stemmer, der manglede i et flertal.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når staten lider tab ved nogle fradragsordninger, er det fuldstændig synonymt med at sige, at så får de, der har de pågældende

fradrag, nogle større fradrag; derfor kan hr. Bernhard Baunsgaard ikke skille det ud fra hinanden. Det er som at skille plat fra krone, de hænger nu engang sammen – og det er hr. Bernhard Baunsgaard, der er plat.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu er der vel efterhånden ikke så forfærdelig mange, der følger hr. Glistrup i udlægningen af, hvordan skattelovene virker i dette land, for ellers ville det være en farlig bemærkning. Jeg tror, at når hr. Jensen, hr. Sørensen, hr. Petersen og fru Glistrup skriver deres selvangivelser, vil de opdage, at der er sket en forringelse for dem, men det er forringelsen værd, nemlig at vi får denne ligestilling mellem ægtefæller.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen bemærkede, at det var boligministeren, der nægtede at stå bag dette forslag såvel i februar som i december måned. Det kan ikke hjælpe noget at tro, at vi kan gennemføre så alvorlige ændringer i skattelovene, uden at en samlet regering og helst et bredt flertal står bag dem. Der er vel ingen, der drømmer om, at vi skulle kunne nå at lave nogen som helst fradragsreform i løbet af et par måneder. Jeg gør det i hvert fald ikke. Vi kan skære lidt i det. Hvis hr. Glistrup kan samle sig sammen til at stemme for lovforslaget som helhed, så synes jeg, at det, der blev sagt om disse to specielle fradrag, var en meget interessant tanke.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Ordføreren vedrørende beslutningsforslag nr. B 19, forslag til folketingsbeslutning om beskatning af ægtefæller. (Ligedelt sambeskatning), hr. Arne Bjerregaard, har ordet.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi kan fra kristeligt folkepartis side støtte dele af ministerens forslag, men vi kan selvfølgelig ikke stemme for forslaget i dets helhed, det tror jeg at ministeren er klar over, simpelt hen fordi forslaget er et nyt eklatant angreb på ægtefællernes frie arbejdsfordeling, frie indtjeningsfordeling, og specielt et eklatant angreb på den hjemmearbejdende ægtefælle.

Vi er enige i, at man skal ligestille ægtefæller. Vi er også enige i, at det er urigtigt at

[Arne Bjerregaard]

straffe den familie, hvor hustruen tilfældigvis skulle have den største indtægt, ved altid at lægge fradraget hos manden. Vi ønsker ikke og har aldrig ønsket i skattelovgivningen eller anden lovgivning at gøre manden til hovedperson. Vi har altid ønsket, at der skal være ligestilling i ægteskabet, og derfor kan vi selvfølgelig også tilslutte os de dele af forslaget, der handler om ligestilling og ikke om diskriminering af ægteskabet.

I forslaget har ministeren været så elskværdig at imødekomme vore synspunkter, som han udmærket kender, med hensyn til ændring af 3.000 kr.s fradraget og fradraget efter ligningslovens § 8 A, således at der bliver mulighed for, at begge ægtefæller kan fratække et beløb, altså en klar ligestilling. Men på den måde, ministeren har imødekommet vore synspunkter, havde vi såmænd gerne været det foruden, idet jeg næsten må sige, at de præges af en slangeagtig snedighed. For det første sættes de ind i en sammenhæng, som næppe nogen tør modsætte sig. For det andet fremmer de yderligere den ideale målsætning, som i alt fald i sin tid eksisterede hos socialdemokratiet, og det er sandsynligvis videreført hos ministeren, nemlig at forøge nedvurderingen af de familier, hvor den ene tillader sig den luksus selv at passe børnene i stedet for at lade samfundet betale for at passe dem.

Jeg synes stadig væk, det er fantastisk, at man kan bilde folk ind, at frihed og lighed fremmes, som ministeren nu vil gøre det, ved i lovgivningen at bestemme, hvorledes familien skal indrette sig med hensyn til arbejdsfordeling og indtjening osv. At hr. Bernhard Baunsgaard er enig i det, har jeg altid vidst, idet han har den opfattelse, at når bare man tilgodeser på det skattemæssige område uden at lave nogen som helst sammenhæng med den øvrige lovgivning, så har man nået målet. Ja, man kan selvfølgelig nå det på den måde, men jeg må sige til ministeren, at der er da andre væsentlige lovgivninger, som har sammenhæng med skattelovgivningen og specielt sociallovgivningen, og måske ministeren vil være så elskværdig at sige til sine kolleger ovre i socialministeriet: vi gennemfører en konsekvent særbeskatning her, og så må vi selvfølgelig også have en konsekvent særsociallovgivning, sådan at den ene ægtefælle ikke skal være afhængig af, hvad den anden tjener, med hensyn til tildeling af soci-

ale ydelser. Der tror jeg nok at man siger stop, for det vil nok kræve uanede midler, men så var der ligestilling.

Dette har intet med ligestilling at gøre, og derfor er jeg særdeles skuffet over ministerens forslag, fordi ministeren udmærket kender vores synspunkter på specielle områder, men jeg erkender selvfølgelig også, at regeringen ikke længere er afhængig af os eller af samarbejdet med os, og så skal vi have et ordentligt hak i tuden som tak for et loyalt samarbejde. Sådan må jeg opfatte forslaget, og jeg må sige, at jeg i øjeblikket umiddelbart har en følelse, som måske ikke er så konstruktiv, nemlig at jeg ved given lejlighed vil søge at sige ministeren tak for sidst.

Vi har fremsat et forslag, som er anbefalet af ligestillingsrådet som en metode til at opnå ligestilling i ægteskabet. Derfor må jeg vel med al rimelighed kunne forlange eller forvente, at i alt fald én socialdemokrat, nemlig ligestillingsrådets formand, vil stemme for vort forslag om indførelse af splittingsystemet eller ligedelt sambeskatning, som det hedder. Ligestillingsrådet siger bl.a., at ligedelt sambeskatning er ligestillingsneutral. Dermed har ligestillingsrådet sagt, at det ikke medfører nogen positiv særbehandling af det ene af kønnene, og det må vel netop være ligestilling. Den ligestilling, vi ønsker, er en ligestilling i et frugtbart fællesskab i familien.

Ministerens forslag er i forhold til den enkle metode, vi anviser, særdeles indviklet, om end det jo nok kan udredes, selv om han også i sit forslag bruger noget af delingsmetoden, som vi anvender. Han ønsker først at dele, og derefter samler han, for at man kan finde ud af, hvilken skat der skal betales. Derefter deler man, for at ægtefællerne skal føle deres selvstændighed, så de selv kan få lov til at betale deres part af det fælles, selv om ægtefællerne sandsynligvis har samme checkkontonummer. Men vel, man kan bilde folk ind, at man nu har opnået ligestilling eller frihed fra den anden part eller uafhængighed af den anden part, for det er jo det, man ønsker. Man kunne næsten have lyst til at sige med digteren: »Ja sandelig, det lyser herligt i Norden af frihed« i dette forslag.

Det har intet med frihed og ligestilling at gøre. Det er simpelt hen baseret på den indstilling, at man skal bestemme, hvorledes familien skal opføre sig. Det beklagelige er, at det enkle, vi foreslår, som giver større frihed

[Arne Bjerregaard]

til familien til selv at bestemme, vil man ikke have. Det indviklede vil man have, for dér kan man i lighedens og frihedens navn putte sine egne ideer ind om, at vi alene vide, hvad der tjener til familiens og det enkelte familiedlems gavn. Det er sådan set det, man ønsker med forslaget. Selvfølgelig ved jeg udmærket, at man i venstre side af salen har en bestemt opfattelse af ægteskabet: det skal ødelægges, det har en samfundsmæssig betydning, om man kan opnå dette; jeg troede dog ikke, at det var nået så langt ind i socialdemokratiet, at det også dækkede skatteministeren, men det må jeg altså notere at det gør.

Ministeren er imod splittingsystemet, sagde han, fordi det var sambeskatning. Ja, ministeren har jo ikke selv ophævet sambeskatningen; jeg tror endda, at der flere steder i ministerens forslag står, at det skal lægges sammen, for at man kan beregne det. Altså ministeren opretholder selv sambeskatningen, og så er det, jeg igen må spørge: hvis ministeren ønsker fuldstændig særbeskatning – det må jo være målsætningen med det, der er lagt frem her – så må man vel videre ad den vej, men hvorledes kan man gøre det uden at tage hensyn til, at en væsentlig del af bidragene i samfundet over den sociale konto tildeles ud fra en samlet familiemæssig vurdering? Det er fantastisk, at man mener, at det, folk skal betale over skattebilletten, skal være fuldstændig uafhængigt. Det, som alle i dette samfund skal have, nogle sociale ydelser, skal gives ud fra sammenhængen imellem de to forældre i familien.

Hr. Karl Nielsen fra socialdemokratiet var selvfølgelig enig med ministeren – jeg havde ikke forventet andet, det skulle hr. Karl Nielsen jo sige – men jeg håber ikke, at han er enig i at fremme den målsætning, som ligger i forslaget. Foreløbig må jeg tro, at socialdemokratiet, minus ligestillingsrådets formand, går ind for ministerens forslag.

Hr. Hagen Hagensen snakkede om, at sambeskatningen bør ophæves, men det mener vi sådan set også. Vi mener ikke, at der kun skal beskattes hos den ene. Vi siger stadig væk: vi deler det, så hver får sin del at blive beskattet af.

Samtidig siger hr. Hagen Hagensen, at ægteskabet bør opretholdes som en ramme, og det er vi fuldstændig enige i. Det, vi ønsker med vort forslag, er netop at skabe den nød-

vendige ramme, hvor familien selv kan få lov til at ordne sine arbejdsmæssige og indtjeningsmæssige forhold, hvor vi ikke skal bestemme og sige: værsgo, I skal tjene lige meget hver, for så får I en mindre beskatning, end hvis I tillader jer den luksus, at den ene tjener mere end den anden.

Hr. Fogh Rasmussen, må jeg sige, var særdeles positiv over for vores forslag, men udtalte sig ikke nærmere om det. Jeg havde ellers troet, at jeg i hr. Fogh Rasmussen havde en forbundsfælle efter alle de artikler, hr. Fogh Rasmussen har skrevet netop om splittingsystemet, og at han også havde kunnet udvikle vores horisont på dette område ved at fremkomme med nogle synspunkter om, hvorledes hr. Fogh Rasmussen mente, at splittingsystemet eventuelt skulle udformes, hvis det skulle være mere indviklet end det, vi har fremlagt i vort beslutningsforslag. Selvfølgelig er det sådan, at det enkle vil man som skatteekspert ikke så gerne gå ind i, for det er ubehageligt at skulle afslutte ret hurtigt, fordi det er for enkelt. Jo mere indviklet vi kan lave det, jo bedre er det, for så kan vi vise vores store ekspertise. Vi ved sandelig noget om alle disse små detaljer og alle disse kruseduller, vi har lavet i skattelovgivningen.

At SF ville være imod, var jeg næsten klar over. Det kan selvfølgelig undre mig, at SF går imod ligestillingsrådet, lige så vel som det kan undre mig, at andre går imod ligestillingsrådet.

Lad mig sluttelig sige, at vi jo nok må erkende, at ministeren har bedre tag på forsamlingen, end vi andre har, at ministeren nok har større mulighed for at få sit forslag igennem, men jeg vil dog appellere til folketinget om at tænke sig godt om, inden man gennemfører ministerens lovforslag, der som nævnt indebærer en eklatant nedvurdering af familiens selvbestemmelsesret og specielt en nedvurdering af den hjemmearbejdende ægtefælle.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Hr. Arne Bjerregaard sagde, at SF går imod ligestillingsrådet. Når ligestillingsrådet opremser forskellige forslag, der bl. a. medfører, at der i skattelovgivningen ikke står »han« og »hun« i teksten, så betyder det

[Marianne Bentsen-Pedersen]

ikke ligefrem, at ligestillingsrådet har anbefalet, at disse forslag skulle gennemføres, men man har påpeget, at dér var nogle forslag, som tog de to ord ud af teksten. Om der er meget ligestilling i det, er jeg ikke engang sikker på at ligestillingsrådet mener, men der står altså ikke sådan i oplægget, så jeg ved det ikke. Men i øvrigt vil vi gerne tages for det, vi selv lægger frem, og ikke for, hvad ligestillingsrådet lægger frem.

En anden ting er, at jeg efterhånden er ved at være lidt træt af at høre om de små børn, som man ikke selv vil passe, og som det offentlige bare skal betale for. Jeg har selv haft et barn i daginstitution, fordi jeg gik på arbejde og havde en indtjening. Af den indtjening har jeg tilfældigvis betalt skat, også mere end tilskuddet til børnehaven, hvorimod den hjemmegående ikke betaler skat.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Til det sidste må jeg nok sige, at den hjemmearbejdende så har lagt sine besværligheder over på den anden part, og ikke har ligget samfundet til byrde.

Derimod må vi jo sige, at i det øjeblik man udnytter institutionerne, så koster det noget for samfundet, og sætter man et par børn i vuggestue, så får man mere fra samfundets side i tilskud end den skat, man almindeligvis betaler.

Med hensyn til ligestillingsrådet må jeg sige, at ligestillingsrådet anbefaler nogle veje, man kunne gå for at ophæve diskriminationen, og de peger på det såkaldte splittingsystem som en af de veje.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg har bedt om denne korte bemærkning, inden ministeren skal svare, idet jeg har det fromme håb, at vi ikke skal have en så forfærdelig lang anden omgang.

Det, vi drøfter her i dag, er egentlig – sådan er det gået igennem de fleste af ordførernes taler – spørgsmålet om at få ophævet sambeskatningen, så langt det overhovedet lader sig gøre. Vel går ministerens forslag ud på skattemæssig ligestilling af ægtefæller, men hele det underliggende forhold er jo, at

vi skulle se at komme sambeskatningen til livs.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han overhovedet har nogen hensigt med det her, om vi virkelig skal prøve på at ligestille ægtefællerne og komme sambeskatningen til livs, når jeg henser til, at ministeren i går har fremsat et lovforslag, nr. L 129, om ændring af ligningsloven, som vi skal behandle i næstkommende uge, og som går på begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser. Jeg skal ikke sige noget om selve forslaget, kun at ministeren i den foreslåede § 14, stk. 4, bl. a. skriver: »For ægtefæller, der er sambeskattet i hele indkomståret, kan det sammenlagte fradrag for ydelser som omhandlet i l. pkt. ikke overstige 10.000 kr.«; mens alle andre altså kan få fulde 10.000 kr. Hvor er vi henne i henseende til ligestilling, hr. minister?

Aase Olesen (RV):

Det, der kalder mig herop, er hr. Hagen Hagensens første indlæg.

Jeg mener at vide, at der blandt konservative kvinder er en lang og god tradition for at arbejde for danske kvinders ligestilling. Jeg mener, at konservative kvinder har indtaget en stor og god plads i den historie, der handler om danske kvinders frigørelse og ligestilling op gennem dette århundrede, og jeg mener, de har gjort en god indsats sammen med kvinder fra andre partier.

Derfor har det undret mig fantastisk i dag at høre hr. Hagen Hagensen komme med det indlæg, han kom med. Det sluttede med ordene: dette er ingenting bundet op med røde roser. Ja, jeg hørte også for godt et års tid siden en konservativ ordfører, det var endda en kvinde, gå imod det radikale venstres forslag om, at mænd og kvinder principielt skulle beholde deres eget navn, når de giftede sig, hvis de ønskede det, med den argumentation, at så blev telefonbogen så tyk. Ja, tænk, hvis man gør kvinder synlige! Tænk, hvis man pludselig begynder at regne med kvinder!

Hvad var det, hr. Hagen Hagensen sagde heroppefra: nu har vi endelig fået indført disse erklæringer for en lang række gifte kvinder, og det skal nu til at erstattes af rigtige selvangivelser. Ja, ak og ve. Kvinder skal til at have rigtige selvangivelser! Jeg vil godt gøre hr. Hagen Hagensen opmærksom på, at

[Aase Olesen]

også mænd har falske selvangivelser. Det har de haft, lige så længe vi har haft disse regler om sambeskatning. Hvert eneste år skriver gifte mænd og gifte koner falske selvangivelser. Mændene skriver for meget formue på, og vi kvinder skriver for lidt formue på. De bankrenter, jeg får opgivet ved nytårstid, hvor der står, at de vil blive overført og opgivet til skattevæsenet på mit personnummer, ved jeg udmærket godt lander på min mands selvangivelse.

Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører: er dette ingenting bundet op med røde roser? Er det ikke gået op for hr. Hagen Hagensen, at dette forslag for alle de kvinder, der har en indtjening i Danmark i dag, betyder, at deres trækprocent vil gå ned, nemlig fordi de får andel i familiens fradrag? Er det ikke gået op for hr. Hagen Hagensen, at afgørelsen af, hvem der skal tage delarbejde, hvem der skal blive hjemme og passe børnene, i allerhøjeste grad også er et spørgsmål om, hvad der bedst kan betale sig?

Dette forslag handler også om kønsroller i ægteskabet. Dette forslag handler om at ligestille ægtefæller, og så kan det altså ikke hjælpe at komme og sige: ja men det er noget skidt, for det handler ikke om at ophæve sambeskatningen. Nej, det handler heller ikke om at løse problemet med affald fra atomkraftværker.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Stadig væk i et fromt håb om, at der ikke bliver en særlig lang anden runde, vil jeg gerne gøre et par bemærkninger til fru Aase Olesen.

Den første bemærkning er den, at fru Aase Olesen må have hørt meget dårligt efter, hvad jeg sagde. Tvært imod det, fru Aase Olesen sagde, har jeg markeret det ønskværdige i, at vi får ophævet sambeskatningen så langt som muligt. Jeg har endda understreget det ved at oplæse de 5 punkter i vores forslag om ophævelse, der går langt videre, end det her gør.

Det er rigtigt, at jeg gjorde en bemærkning om selvangivelserne. Forholdet er det, at i øjeblikket er det i og for sig en klar ting, at man kan nøjes med en erklæring, hvis man ingen indkomst har haft. Vi kender udmærket godt begrebet særskilt indkomst, men der

er bare mange flere, der skal ind under det, og man får – det skal jeg gemme til udvalgsarbejdet – et uhyre besvær netop på grund af det, fru Aase Olesen så rigtigt sagde, nemlig at det er diskriminerende, at man lader renter og alt muligt andet af hustruens formueafkast gå ind på mandens selvangivelse, og man har af den grund bl. a. heller ikke holdt særlig meget adskilt, hvordan de penge, man har stående i banker o. lign., reelt er fordelt. Derved opstår vanskelighederne, som vi vil komme til at leve med i mange år, om vi skal følge dette forslag.

Fru Aase Olesen skal ikke på nogen måde komme og sige, at vi ikke gerne vil have ligestilling gennemført, men samtidig understreger jeg, og det fastholder jeg, at det, vi skal lave her, ikke må ødelægge ægteskabet som rammen om familiens forhold. Det er noget ganske afgørende for vores gruppe.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Hr. Hagen Hagensen gentog udtrykket om det uhyre besværlige i dette her. Jeg vil gerne spørge: hvori består det besværlige ved at tage sin bankbog eller sit checkhæfte og se, hvem der står på det? Og hvis man har en lumsk anelse om, at der nok står midler fra begge, hvori består så det besværlige ved at dele med to? Hr. Hagen Hagensen må købe sig en regnemaskine, hvis han ikke kan gøre det. Ministeren siger jo udtrykkelig i sit lovforslag og sine bemærkninger, at hvis der er tvivl om, hvem af de to der ejer hvilke andele, så må man foreslå, at man deler lige. Det skulle dog ikke være mere indviklet, end at det kan lade sig gøre. Man har klaret det i Sverige siden 1971, så det er afprøvet.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Hvem i alverden siger, at fordi det er klaret i Sverige på den måde, er det det rette? Dertil kommer, at det ikke er det, fru Aase Olesen nævner, at hver kan tage sin bankbog og sine renter og gøre dem op, der er problemet. Nej, det problem, der står tilbage, og som vil volde en masse administrativt besvær, er de tilfælde, hvor det ikke har været delt op på rette måde. Vi holder på, at man skal ind på en fuldstændig deling af tingene,

[Hagen Hagensen]

således at det gøres op. Ærlig talt, det misk-mask, der kommer ud af, at formueindkomster skal beregnes hos den, der har den højeste arbejdsindkomst, er faktisk noget, der stiller ægtefolk ringere, end de egentlig burde stilles.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Heller ikke jeg skal yde noget særligt bidrag til en lang anden runde.

Jeg vil gerne takke fru Aase Olesen for det indlæg, der kom heroppefra, om principperne og det principielt værdifulde i at ændre lovgivningen på den måde, der er lagt frem her.

Jeg ved ikke, om der er noget karakteristisk i det, men jeg har i hvert fald kunnet notere mig, at de partier, der havde kvinder på talerstolen, var dem, der havde den største forståelse for det lovforslag, der her er fremsat. Det gjaldt fru Aase Olesen fra det radikale venstre, som meget klart udtrykte det her til sidst, det gjaldt socialistisk folkeparti ved fru Marianne Bentsen-Pedersen, og det gjaldt CD ved fru Bente Juncker. Jeg tror, at forslågets berettigelse uanset dets beherskede økonomiske konsekvenser for familierne som helhed og uanset de praktiske problemer, der utvivlsomt vil være ved indkørslen af det, netop er de fordele, der blev fremhævet stærkest af disse 3 folketingsmedlemmer.

Må jeg sige til de betragtninger, der kom fra hr. Hagen Hagensen, at der ikke i det, hr. Hagen Hagensen sagde i sit første indlæg, var nogen vældig god anvisning på, hvordan vi alternativt skulle have grebet disse ting an. Hr. Hagen Hagensen har et meget skarpt blik for vanskelighederne ved det foreliggende lovforslag, men har ikke, så vidt jeg kan se, lige så lidt som hr. Fogh Rasmussen, tanker om, hvordan man kan opstille et forslag, der løser ligestillingsproblemerne mellem mand og kvinde i ægteskabet, uden at gøre det på den måde, der er fremlagt her, eller også gøre det på en måde, der enten statsfinansielt er vældig belastende eller i forhold til en række familier er vældig belastende i forskydningen af skattebetalingen. Det er det, der har været den egentlige vanskelighed ved overhovedet at tage hul på problemet. Vi kan lave løsninger, der er valgfrihedsmodeller, der tillader folk med magt over tingene,

med store formuer, at gøre en masse ting, som de selv synes de skal gøre det, og med de skattemæssige konsekvenser, der følger deraf. Det koster statskassen mange penge. Vi kan lave en fuldstændig særskilt beskatning, der måske ikke koster statskassen mange penge, men som umiddelbart betyder, at 200.000 familier, hvor man overfører personfradrag, får en skattestigning på 7.000 kr. om året.

Ingen af delene forekommer mig at være gode bud på de mest presserende problemer i det her. Derfor fører det beklageligvis frem til, at man skal have en noget mere nuanceret, man kan også sige noget mere kompliceret løsning på problemerne, i hvert fald hvis man skal tage fat på dem i 1983, og i hvert fald hvis man skal tage fat på dem uden den helt nære sammenhæng med de lidt større ændringer i skattesystemet, som man måske – jeg siger udtrykkelig måske – fra 1984 eller senere kan tage fat på, hvor vi taler fradrag, omlægninger i større stil.

Forudsætningen for de enkle løsninger på problemerne, hr. Hagen Hagensen og hr. Fogh Rasmussen antyder der findes, er jo, at man kan føre proportionaliteten i beskatningen meget langt eller helt afskaffe progressionen. Det blev også sagt af de to ordførere, det erkender jeg. Det koster nogle milliarder kroner, og det lader sig ikke gøre, hvis man ikke er villig til at diskutere en sådan væsentligt udvidet proportionalitet i beskatningen i sammenhæng med fradragsreglerne i det hele taget. Den diskussion er jeg meget indstillet på at tage. Jeg er villig til at gå meget langt i retning af en proportional beskatning, der udvides, hvis det kan ske i den sammenhæng, men det er ikke den politiske beslutning, vi skal tage stilling til nu. Det er ikke den, der skal tages i denne omgang. Jeg har bare ment, regeringen har ment, at spørgsmålet om ægtefællers ligestilling, efterhånden som det har dalret videre siden kildeskattens indførelse med dette inkonsekvente levn fra den gamle sambeskatning, er blevet så presserende, at vi må træffe en beslutning om ændringer, der træder i kraft allerede fra 1983.

Jeg tror, at hvis man erkender disse rammer for vores handlefrihed og det presserende behov for, at der sker noget, så vil man også fra hr. Fogh Rasmussens og fra hr. Hagen Hagensens side nå frem til, at det faktisk

[Ministeren for skatte og afgifter]

er lidt svært at gøre det på ret mange, ret meget forskellige måder.

Jeg ser selvfølgelig frem til at få konstateret, hvad det forslag, venstre har bebudet de vil komme med, mon koster. Det vil vi meget gerne regne på, når vi får det at se. Det bliver interessant. Jeg tror ikke, det kan gøres for 75 mill. kr. med de store principper, hr. Fogh Rasmussen ridsede op både i starten og i slutningen af sit indlæg. Jeg kunne måske også godt unde hr. Fogh Rasmussen en ministerpost, så han kunne prøve at lave et forslag, der var nemt, på det her område. Jeg tror ikke, det var noget, hans eget parti i denne omgang havde forestillet sig at man ville unde ham, men all right, det er faktisk en lidt besværlig opgave at prøve at tilgodese de forskellige modgående hensyn, flere dimensioner, der er i denne diskussion.

Jeg er meget indforstået med, som det er udtrykt af flere ordførere, at der er problemer i det her, hvor vi kun har fundet midlertidige løsninger, og at man skal betragte forslaget som et led i en udvikling mod en udvidet særskilt beskatning. Jeg er også meget indforstået med, at vi specielt med hensyn til det problem, der blev nævnt af adskillige ordførere, deriblandt fru Marianne Bentsen-Pedersen og hr. Bernhard Baunsgaard, om de medhjælpende ægtesfæller, skal vurdere, om vi kan bevæge os videre i retning af eksempelvis at forhøje den begrænsning, vi har i de nuværende regler, og det kan man også tage op, synes jeg, under dette forslags behandling. Man skal gøre sig klart, at disse regler er ændret adskillige gange i de senere år. Det er en del af baggrunden for, at jeg ikke har fundet anledning til at foreslå ændringer nu og her, men jeg er meget åben over for at diskutere behovet for sådanne ændringer.

Hr. Glistrup gjorde meget ud af det provenutab, der nu kunne følge af forslaget. Den rigtigste bemærkning, hr. Glistrup kom med i denne sammenhæng, var måske, at det samlede provenutab andrager ca. 1 promille af det samlede indkomstskatteprovenu. Derfor er det selvfølgelig vældig interessant at diskutere, hvorfra de $\frac{2}{3}$ af provenutabet stammer, og det er da rigtigt nok, at de tilpasninger af 3.000 kr.s fradraget og 1.000 kr.s fradraget, der er foreslået, bærer den væsentligste del af det. Det er jo et interessant tilbud, hr. Glistrup har givet om, hvad man yderligere kunne gøre ved disse fradrag.

Jeg mener såmænd heller ikke, at 3.000 kr.s fradraget er det mest nødvendige af alle fradrag i skattesystemet, og 1.000 kr.s fradraget er det måske heller ikke. Jeg havde nu forestillet mig, at den videre diskussion i den sammenhæng med fordel kunne gemmes et lille stykke tid, fordi vi jo ikke løser alle problemer på én gang.

Der er blevet sagt noget forskelligt om opdelingen af arbejds- og formueindkomster i forslaget. Hr. Glistrup var inde på, at der skulle være en listig bagtanke, at en eller anden kedelig karl af en fremtidig skatteminister nok ville komme og foreslå, at man lavede en særskat på formueelementet. Der tror jeg bare man skal gøre sig klart, at det formueelement, der opereres med i forslaget, oftest og totalt set vil være negativt og derfor ikke særlig velegnet at lægge skat på. Det vil nemlig overvejende være rentefradrag, der er tale om. Det er jo, som det også vil være hr. Glistrup bekendt, sådan, at hvor de skattepligtige danske personer selvangiver 20 mia kr. i renteindtægter, har de trukket 60 mia kr. fra i renteudgifter. Derfor er det formueelement, man taler om her, altså i virkeligheden et fradrag, og derfor er den mest interessante virkning af den særlige skatteværdiberegning, der ligger i forslaget, når man deler rentefradraget mellem ægtefæller, at i det flertal af situationer, hvor et ægtepar har et hus sammen, og hvor manden tjener mest, betyder forslaget her ikke i sig selv, at familiens samlede skattebetaling stiger.

Fru Bente Juncker gjorde nogle bemærkninger om nogle praktiske problemer. Det skal jeg ikke hæfte mig meget ved, da fru Bente Juncker har måttet forlade salen. Jeg skal gøre den bemærkning om dette med nedslaget for pensionisters renteindtægt, at jeg tror bestemt, det er muligt at automatisere beregningen af det, så vi ikke skal have blanketten for de gamle skatteydere, der skal sidde og udfylde for at få fradraget. Jeg ved, at en række kommuner helt automatisk beregner nedslaget allerede nu, så det er spørgsmålet, om det ikke ville være meget passende at tage det op i denne sammenhæng. Det vil jeg meget gerne medvirke til at få afklaret.

Ellers skal jeg kun sige, at dette med den subsidiære hæftelse, som er rejst af flere, har vi faktisk under forarbejdet til dette lovforslag arbejdet en hel del med. Vi syntes ikke,

[Ministeren for skatte og afgifter]

vi kunne finde nogle helt tilfredsstillende løsninger på de skattetækningsituationer, der kunne opstå, hvis man afskaffede den, men vi er villige til at fortsætte denne diskussion under behandlingen i udvalget og er meget indstillede på, at hvis det kan lade sig gøre at finde løsninger, så bør de også findes i denne omgang.

Hr. Arne Bjerregaards indlæg var jeg næsten lige så skuffet over, som hr. Arne Bjerregaard var skuffet over regeringen ved denne lejlighed. Jeg var ikke klar over, at et forslag af denne karakter, som regeringen i hvert fald igennem ganske mange måneder også offentligt har sagt at man omgikkedes med planer om at fremkomme med, fra hr. Arne Bjerregaard ville blive opfattet som nærmest en krigserklæring. Jeg havde lidt svært ved at forstå, hvori det virkelig grove – efter hr. Arne Bjerregaards opfattelse – i udformningen af forslaget lå i forhold til det, der blev karakteriseret som ægtefællernes frie valg af arbejdsfordeling. Realiteten er jo, at ved at beholde de elementer af sambeskatning, der er tilbage – ved at bevare overførslen af personfradrag, ved at bevare overførslen af underskud – sker der ikke nogen indgreb, der i sig selv betyder en skatteforhøjelse for familier, hvor det kun er den ene, der er ude på arbejdsmarkedet.

Jeg forstår godt, at hr. Arne Bjerregaard hellere vil have gennemført sit eget forslag. Det tror jeg bare ikke der er så frygtelig mange andre partier i folketinget der er villige til at drage de fulde konsekvenser af.

Det er rigtigt, at på de samarbejdende, erhvervsdrivende ægtefællers område er splittingsystemet i realiteten halvvejs indført, og det kan godt være, at det er praktisk at gå videre ad den vej på det område, men jeg tror ikke, hr. Arne Bjerregaard får så frygtelig megen forståelse for det synspunkt, at den højtlønnede lønmodtager i 400.000 kroners klassen med den hjemmearbejdende hustru skulle have lov til at dele sin indtægt i to portioner à 200.000 kr., når skatten skal beregnes. Den afgørende forskel os imellem er vel, at jeg har svært ved at se, hvad det er for nogle forringelser i forhold til familien med én på arbejdsmarkedet, som gennemføres, hvis man gennemførte dette forslag. Men det kan vi måske under den videre diskussion, også i udvalget, få opklaret.

Med hensyn til diskussionen – som flere deltog i – om, hvilken belastning man kunne påføre samfundet ved at have børn i institutioner, vil jeg kun gøre den bemærkning af egen erfaring, at der er jo grænser for, hvor mange år man har lyst til at have børn i vuggestue.

Hr. Hagen Hagensen rejste til allersidst et enkelt problem, som jeg godt forstår logikken i at rejse, og som jeg også selv har haft problemer med logikken i. Det drejer sig om det forslag, der nu er fremsat om de løbende ydelser, hvor man kan sige, at der bevarer man et fradrag med en maksimumsgrænse, der er fælles for ægtefællerne. Det ville i øvrigt vistnok være det eneste punkt i skattelovgivningen, hvor man bevarer en sådan fradragskonstruktion, hvis man gennemfører de ændringer for forsikringsfradraget og gavefradraget, som er foreslået i regeringens lovforslag. Baggrunden er den, at vi for betalinger af løbende ydelser til udlandet så sent som i sommer lavede den konstruktion, og at vi i forhold til de mennesker, der er omfattet af den, ville lave yderligere kraftige forskydninger, hvis vi – i hvert fald uden provenutab – skulle overføre en fuldstændig særskilt beskatningsmodel på det fradrag. Det er den egentlige, praktiske baggrund for, at det er foreslået på den måde. I øvrigt mener jeg også, man kan begrunde det med, at det er et fradrag, som i hvert fald ikke efter min opfattelse skal være et meget permanent og realsikret indslag i dansk skattelovgivning. Man var nødt til at bevare noget overgangsvis af hensyn til dem, der havde indgået nogle kontrakter tilbage i tiden.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg tror såmænd nok, ministeren ved, hvad jeg er utilfreds med. Jeg sagde, at der var væsentlige dele, som vi var enige i, men jeg sagde også, at der i forslaget var noget, som diskriminerede den hjemmearbejdende. Det kan ministeren jo udmærket se i 3.000 kr.-fradraget og gavefradraget efter § 8 A. Her nedsætter man det beløb, som den familie, hvor den ene er hjemmearbejdende, kan fratække. Det, som jeg havde forventet ministeren ville gøre, var, at man ligestillede de udearbejdende og de hjemmearbejdende med hensyn til dette fradrag, således at der var

[Arne Bjerregaard]

overførselsmuligheder. Så havde man ikke angrebet nogen. På denne måde angriber man eklatant den hjemmearbejdende. Man kan sige, at det er ikke så mange penge, det drejer sig om. Nej, men det er hensigten, jeg ser på.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesoft):

Man bevarer jo overførselsretten for underskud fra den ene ægtefælle til den anden. Man kan udmærket forestille sig en situation, hvor også en hjemmearbejdende ægtefælle har noget formue, lidt penge i banken, og indsætter nogle af dem på en børneopsparingskonto og måske ikke kan udnytte fradraget på de 2.000 kr. i egen indkomst, men så kan der jo overføres underskud til den anden ægtefælle.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Det er da udmærket. Næste gang er den regel der vel heller ikke. Det, der ikke er her nu, er de 3.000 kr. – eller nu 2.000 kr. Er den ene ægtefælle hjemmearbejdende, er fradraget kun 2.000 kr.; er de begge udearbejdende, er det 4.000 kr. Det er da at sige: værsgo, ud på arbejdsmarkedet begge to, så skal vi nok tage os af jeres søde poder også.

Det er det samme med fradraget efter § 8A. Vil I værsgo være så venlige at gå ud på arbejdsmarkedet, begge to, så skal I få et højere fradrag. Her er det, vi siger: ja men det er da ikke frivillighed, det er at ville styre herinde og sige: vi skal nok bestemme, hvordan jeres arbejdsfordeling skal være, for ellers skal vi straffe jer økonomisk.

Vi ønsker ikke at bestemme familiens forhold. Vi ønsker at give familien frihed, men det, som ministeren lægger op til her, er simpelt hen at gøre det modsatte og bestemme over familiens måde, havde jeg nær sagt, at opføre sig på både arbejdsmæssigt, indtægtsmæssigt osv.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Her i anden omgang er der et par enkelte bemærkninger, jeg vil gøre.

Af de to forslag, vi behandler her i dag, koster det ene fra kristeligt folkeparti, som hr. Arne Bjerregaard advokerer for, 3 mia kr. Det andet, som skatteministeren har fremsat, koster 75 mill. kr. Alt i tabt provenu for sam-

fundet. Jeg er enig i, at vi har ikke råd til at ofre 3 mia kr. Det forekommer mig, at vi må have råd til at ofre lidt mere end 75 mill. kr. på at nå til en rimeligere betragtning af ægteskabet, så vi undgår noget af den særavgift, der lægges på det.

Vi kan vel også føje til, at når ministerens forslag ikke koster mere end 75 mill. kr. i tabt provenu for det offentlige, så hænger det sammen med, at en del af disse penge betales af enlige, nemlig gennem forringelse af fradragene for dem. Nu tror jeg ikke, problemet er så stort for de fleste enlige, for i gennemsnit er det vel til et sted mellem 1.600 kr. og 1.800 kr. eller deromkring, man udnytter 3.000 kr.-fradraget.

Jeg vil gerne sige – også i betragtning af de bemærkninger, der faldt før fra venstre og konservative, hvor man var meget stor i slaget med, hvad der skulle ske – at det vil ikke være rimeligt at fortsætte ad denne linje, at ophævelsen af særbeskatningen på ægteskabet skal betales af de enlige. Der er nok andre skavanker ved at leve enlig, som vi ikke behøver at lede så forfærdelig længe efter for at finde.

Jeg vil godt vende tilbage til det, som blev rejst fra SFs ordførers side, at skal vi videre her, er vi nødt til at se på hovedskavanken i dansk skattelovgivning for så vidt angår personer, nemlig de helt tåbelige og urimelige fradrag, vi har.

Skatteministeren var jo særdeles beskeden i opgørelsen af, hvad det egentlig koster med f.eks. rentefradrag. Jeg har tidligere diskuteret det med hr. Ellemann-Jensen, der påstod, at jeg var helt vild, når jeg sagde, at rentefradragene løb løbsk i disse år, men de løber jo løbsk. De stiger meget stærkt, meget stærkere end noget som helst andet. De stiger så stærkt, at selv den stigning, der er i bruttoindkomsten, slet ikke kan slå igennem i den skattepligtige indkomst mere. Det skyldes naturligvis den stigende rente, men det skyldes også de stigende lån. Det er jo så forbi-
stret, at bare man har en stor indkomst, så er det meget nemt at gå hen og låne. Man har sikkerhed, man kan sagtens få lånet. Det, man selv kommer til at betale, er bare en tredjedel af renten. Det gør såmænd ikke så meget, hvor høj den nominelt er. Vi andre betaler det meste for den, der har den store indkomst.

[Bernhard Baunsgaard]

Jeg drømmer ikke om, som jeg sagde i mit første indlæg, at vi kan komme igennem med en egentlig renteomlægning. Men kan vi dog ikke blive enige om at ophæve noget af særskatten på ægteskabet, når venstre og konservative nu sætter det så højt, ved at kigge lidt på nogle af fradragene og få noget provønu dér – noget, der ikke ensidigt rammer de enlige?

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard må bare gøre sig klart, at dette begreb »særskat på ægteskabet« har været et noget diffust begreb efter 1970. Det er da rigtigt, at der forekommer nogle enkelte tilfælde med sådan nogle som fru Aase Olesen, der har speciel bankkonto og får specielle renter, hvor man kan tale om, at der måske er en særskat på ægteskabet. Men hvis man virkelig regner det hele sammen, vil jeg tro, at summen i Danmark er, at der er en skattebegunstigelse af ægteskabet. Jeg vil tro, at det, der virkelig tæller tungt, er overførsel af personfradrag. Efterhånden tæller det desværre også mere og mere kraftigt, at man kan overføre negativ indkomst fra den ene ægtefælle til den anden, men specielt personfradraget fører formentlig til, at alt i alt er sambeskatningseffekten i Danmark den, at man skattemæssigt præmierer ægteskabet.

Hele den måde at stille det op på er imidlertid en ret kunstig facon. Specielt når man hører et indlæg som det, fru Aase Olesen holdt i dag, og som skatteministeren med så stor urette roste, skulle man tro, at det drejede sig om en gevaldig kamp imellem mand og kone. Hvad i alverden er det dog for en djævel, der begynder at hugge mine fradrag, denne pokkers mand eller denne pokkers kone? Hvorfor i alverden har de mennesker dog giftet sig med hinanden, hvis de ikke har fundet ud af, at formålet med at gifte sig er, at man har et samvær, et fællesskab, og den fælles fjende er skattevæsenet. Situationen er da hele vejen igennem den, at ens ægtefælle er ens medkæmper imod skattevæsenet. Ikke, som man har indtryk af, når man hører fru Aase Olesen og forskellige af hendes kønsfæller, at det gælder søreme om for alt i verden at få den dumme mand ned med nakken. Om der så kommer til for familien alt i alt at ryge nogle flere skattepenge af, det gør

såmænd ikke så meget. For nogle fjollede princippers skyld gælder det bare om at sørge for, at man får hindret manden i at begynde at hugge konens rentefradrag, eller hvad der nu kan være tale om. Det er en fuldstændig forfalskning af problemstillingen, sammenlignet med hvordan det foregår i – skal vi sige – 1.050.000 af de ægteskaber, der er her i landet. Bevares, der er 50.000 ægteskaber, som repræsenteres af dem, der råber højest i debatten i Informations tekstspalter og lignende steder, men de er bestemt ikke repræsentative for den danske befolkning. Og vi herinde i folketinget må trods alt forsøge at lovgive ud fra, hvad der er typisk i den danske befolkning, og ikke ud fra, hvad nogle mere eller mindre forskruede kvindesagsforkæmpere mener.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Indtil nu er man da i hvert fald nødt til at indrømme, at der ligger en særskat på ægteskabet for alle de ægteskabers vedkommende, hvor kvinden tjener mest, for alle de ægteskabers vedkommende, hvor manden er arbejdsløs, mens konen har beholdt sit arbejde og tjener mest, fordi alle fradrag skal ske i hans indkomst.

Betragtningerne om det dobbelte personfradrag ville absolut have haft gyldighed, hvis vi havde diskuteret det for, skal vi sige, 15–20 år siden, men det normale er jo nu, at i unge ægteskaber er det mellem 90 og 95 pct., hvor både mand og kone har udearbejde. Der har de hver deres personfradrag at trække fra, når de skal beregne skatten af deres egen indkomst. Sådan ligger det.

Det er jo besynderlige ting, der kan komme frem, når man hører en fremskridtsmand stå heroppe. Jeg har virkelig aldrig opfattet kampen fra Dansk Kvindesamfund eller fra de kvinder, der ønsker ligestilling, sådan, at det var deres formål at få den dumme mand ned med nakken. Hvad er det dog for noget? Hvad er det dog for nogle skøre betragtninger? Undskyld, men det kan vist ikke betegnes som andet.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

[Aase Olesen]

Jeg tror ikke, at hr. Glistrup kommer godt fra at udnævne mig til at være noget specielt, fordi jeg har en lønkonto. Hr. Glistrup siger, at vi skal lovgive for den danske befolkning, ikke for nogle forskruede kvindesagskvinder. Det kan jeg være ganske enig i, hvis jeg kendte nogle forskruede kvindesagskvinder. Jeg vil gerne sige til hr. Glistrup, at 90 pct. af mødre til småbørn i dag i Danmark har hvervsarbejde og dermed højst sandsynligt en lønkonto og dermed naturligvis også rentetilskrivninger, hvis det var det, der skulle være noget så exceptionelt. Dermed er de udsat for den mekanisme, som jeg ganske kort kom ind på i mit svar til hr. Hagen Hagensen. De er udsat for et pres fra familien og fra samfundet til at tage deltidsarbejde. Det er udmærket, når man har børn, men det er ikke udmærket, at det samme pres ikke ligger på fædrene. Det gør det bl. a. ikke, fordi det er en dårlig forretning, at mænd går hjemme og tager deres del af ansvaret for børn og hjem, fordi de har en lavere trækprocent – alt andet lige – end kvinderne.

Jeg skylder ikke hr. Glistrup nogen forklaring på, hvorfor jeg giftede mig for næsten 28 år siden, men da levede jeg under den rigtig gammeldags sambeskatning. Der kunne jeg sætte mig hen og regne ud, da jeg ventede mit første barn, at hvis jeg gik hen i min skole og underviste, tjente jeg 50 øre i timen, så både min revisor og min mand kunne godt regne ud, at det var en dårlig forretning, hvis det var ham, der skulle blive hjemme og passe barnet. Helt så slemt er det ikke i dag, men mekanismen er der. Hvis ikke hr. Glistrup ved noget om det, skulle han tage og læse om, hvordan kvinders muligheder på arbejdsmarkedet er, og hvordan deres karrieremulighed er. Der er nemlig en nøje sammenhæng mellem fuldtidsarbejde og karrieremulighed, sådan som vi har indrettet samfundet i dag.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ak ja, samtidig med at fru Aase Olesen giftede sig, skrev jeg en lang afhandling netop om problemet og påpegede det urimelige i den daværende sambeskatning. Den kan fru Aase Olesen låne på biblioteket. Det problem blev altså bare løst i 1970. De problemer, som vi nu taler om, drejer sig om hu-

struen, der får en rentetilskrivning på bankbogen. I så at sige alle tilfælde – skal vi sige 92–94 pct. af tilfældene – vil det være sådan, at efter ministerens forslag vil skatten blive præcis den samme på den rentetilskrivning som i dag. Det, der skal ud af ægtefællernes økonomi, vil blive præcis det samme, hvis man gennemfører ministerens forslag, som under den nuværende ordning. Der vil bare komme umådelig meget større administrationsudgifter og umådelig mange bureaukratudgifter, og det er det ikke værd, for det skal betales af præcis de samme skatteydere.

Men som ministeren helt rigtigt påpegede, er det, der tæller noget, ikke renteindtægterne, det er rentefradragene, for dem er der nu engang flest af hos de skattepligtige personer. For så vidt angår rentefradragene er det således, at det er nu engang en fællesudgift, der skal udredes af familien. Det har ikke noget som helst at gøre med, om den ene ægtefælle laver lidt mere tegnearbejde på sin tegnestue, eller om den anden ægtefælle går hen og underviser i en skole, men det har noget at gøre med, at beløbene skal udredes af den fælles økonomi.

Hr. Bernhard Baunsgaard begyndte med sin sædvanlige drift efter at finde undtagelsestilfældene og særtilfældene straks at angribe min betragtning om, at den danske skattelovgivning taget over en kam nok på grund af personfradragsoverførslen begunstiger ægteskabet fremfor dem, der lever uægteskabeligt, ved at fremdrage nogle tilfælde, som dækker efter statistikken – der, bevares, er 2–3 år gammel – en 5–6 pct. af ægteskaberne. Det er bare ikke det typiske. Det samlede billede er, at efter 1970 og specielt i dag er sambeskatningen ikke nogen byrde for ægtefællerne, det er en belønning af ægtefællerne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Personfradraget udgør jo 15.000–16.000 kr. i dag, og man får godskrevet skatteværdien på første skalatrin af det. Alle kvinder, der tjener en 15.000–16.000 kr., bruger deres eget personfradrag. For alle unge ægtepar er det mellem 90 og 95 pct. Men man kan selvfølgelig godt tale om, at de 90–95 pct. er særtilfælde. For en 15–20 år siden ville der have været hold i betragtningen. Man har jo ikke ændret mønsteret i de ældre ægteskaber, i

[Bernhard Baunsgaard]

disse ægteskaber passer det. Det er derfor, vi beholder overdragelsesretten. For unge har den ingen betydning. Den overlever sig selv. Den dør ud.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Hr. Glistrup plejer ikke at være langsomt opfattende, og jeg tillader mig at tro, at det ikke er noget udtryk for god vilje, når hr. Glistrup bliver ved med ikke at ville høre, hvad der bliver sagt. Hr. Glistrup fremhæver, at sambeskatningen ikke er nogen byrde for ægtefæller i dag. Ja men ophævelse af sambeskatningen er overhovedet ikke til behandling her i dag. Dette drejer sig om ligestilling af ægtefæller, og så er det ligegyldigt, om man kan sige, at det ikke betyder nogen byrde for ægtefællerne, for der betales nøjagtig det samme før og efter lovforslaget.

Det, jeg har prøvet at påpege, er, at der er en afgørende forskel på, hvordan de to ægtefællers trækprocent ser ud, fordi manden i dag får alle fradragene plus i øvrigt også formueindtægter og formue ført på sin selvangivelse. Det giver en ulige stilling ægtefællerne indbyrdes, og den har de udslag, som jeg nævnte i mit tidligere indlæg. Man kan så vælge at sige, det er udmærket, at vi kun har mænd på ledende poster her i samfundet, og det er udmærket, at det er mænd, der bestemmer, men det er det, vi skal røre ved. Skal vi snakke ligestilling i 1980'erne, handler det om at få mændene til at tage deres medansvar for børn og hjem.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ja men efter 1970 henhører det ikke under skatteministeren, men muligvis under kirke- ministeren. Så skulle vi altså have mændene til at kunne undfangе som jomfru Maria og kunne føde børn. Hvis man taler om, hvad der kan være kvindernes skævstilling, er det, fordi det nu engang er kvinderne, der fysiologisk er gravide og føder børnene. Det har intet med skattedebat at gøre.

I langt, langt de fleste ægteskaber er det nu engang således – også i de såkaldte moderne ægteskaber, som hr. Bernhard Baunsgaard talte om – at det er manden, der har den højeste indtægt, og derfor er det rente-

fradrag, der er på parcelhuset – det er jo den typiske situation – set fra ægtefællernes side bedst placeret hos manden, fordi familien alt i alt kommer til at betale mindre i skat.

Det bliver jo også resultatet, man kommer frem til efter skatteministerens trippen frem og tilbage, hvor han først deler ud og siger: »Nu skal de have hver sit på selvangivelsen«, så kommer det ind til skattevæsenet, hvor EDB kører tingene sammen, og så deler man det ud igen, når man udsender skattebilletterne. Sådan hokusfokus er det i langt de fleste tilfælde blevet til præcis det samme, hvad der jo viser sig i de provenuberegninger og andet, der ligger i bemærkningerne til lovforslaget.

Det er det rene og skære fup og fyld, fru Aase Olesen har købt, når hun har troet på, at skatteministeren i denne sag gør noget som helst for at ligestille kvinder og mænd. Skatteministeren gør noget for at skabe mere bureaukrati, mere papir, mere misforståelse for de mennesker, der ikke kan finde ud af det. Han gør intet for at skabe ligestilling mellem kvinder og mænd.

Nu var fru Aase Olesen så venlig at sige, at jeg ellers plejede at være så begavet, at jeg kunne forstå noget, så jeg vil gerne kvittere med at sige, at fru Aase Olesen plejer ellers at være så begavet, at hun kan gennemskue skatteministerens forslag, men kærlighed har altså gjort hende blind i dette tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketings beslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ebba Strange):

Der er ikke mere på dagsordenen.

[Anden næstformand]

Boligudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om individuel boligstøtte (boligsikring, boligydelse og lån til beboerindskud). (Lovforslag nr. L 42).

Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Fastsættelse af værdien af andelsboligforeningernes faste ejendom ved opgørelse af foreningsformuen). (Lovforslag nr. L 48).

Eksemplarer er omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet tilrådsbetænkning over:

Forslag til lov om udbetaling af den skattemæssige værdi af visse renteudgifter. («Negativ indkomstskat»). (Lovforslag nr. L 79).

Eksemplarer er omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget ang. ungdomsarbejdsløshed
(24/2 82):

Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)

Ny stedf.: Ole Vig Jensen (RV)

Skatte- og afgiftsudvalget (25/2 82):

Udtræder: Ritt Bjerregaard (S)

Ny stedf.: Lone Dybkjær (RV)

Nordisk Råd (25/2 82):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Bollmann (CD)

Udvalget angående Grønlandslove (25/2 82):

Udtræder: Lawaetz (FP)

Nyt medl.: Inge Krogh (KrF)

Udtræder: Inge Krogh (KrF)

Ny stedf.: Lawaetz (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. februar 1982, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.06